

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	v upravnistvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izloži vsak dan svojo izvirno delo in priloži.

Inserati veljajo: petstopenjska peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posredništvo številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vplačila naročnine se ne ozira. Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
na mesec 2:30	na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka. Upravnistvo: Knaflcova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Nov političen uboj

Simptom dekadence javnega življenja slovenskega ljudstva so vselej kakor politični uboji, ki so postali takorekoč že vsakdanji, odkar je prišel k nam »veliki moment«, ko je klerikalna stranka dosegla vrhunec svoje politične moči.

Nov uboj, ki ima politično ozadje, se je zgodil 28. avgusta v selški dolini, v malem kraljestvu dr. Janeza Ev. Kreka, duševnega voditelja klerikalne politike na Slovenskem. Območje, na katerem je živel, je bilo v tistem času, zaupnik S. L. S. in cerkveni ključar svojega svaka Ivana Tuška, istotako občinskega odbornika, ki je pripadal k napredni manjšini v selškem občinskem odboru.

Tušek je bil odločen naprednjak, blag poštenjak, ki je imel vedno odprto srce za svojega bližnjega. Bil je eden najbogatejših posestnikov v celi dolini; rad je podpiral vsako v resnici narodno stvar. Bil je ustanovni član »Slov. Matice«, tako kmetje so pri Slovencih resnički — član »Sokola« v Železnikih itd. Mimogrede bodi omenjeno, da je bil rajnik nečak znanega profesorja Tuška.

Postal je žrtev svoje politične veroizpovedi, prestrigel mu je nit življenja njegov sorodnik.

Sorodnik ubije sorodnika radi nasprotstva v političnem mišljenju. To dejstvo da mnogo misli! Kam plove slovensko ljudstvo? Kje je skatli vzrokov te živinske posirovelosti našega baje dobrega in vernega ljudstva?

Političen uboj je postal tipičen pojav v političnem življenju na Slovenskem. Kdo je pripeljal naše ljudstvo v ta skrajni fanatizem, kdo je ustvaril te žalostne razmere?

Zal, konstatirati moramo, da so teh žalostnih razmer v prvi vrsti krivi vzgojevalci pripravega ljudstva — politikujoči dušni pastirji. V vsaki cerkvenem govoru se le hujska, zopet hujska. Naivno verujočo dušo se zastruplja z breznebnim sovraštvom do vsega, kar ni klerikalno. In žalostne posledice se kažejo po celi slovenski domovini.

In hujskanje je tudi vzrok največjega takega tragičnega slučaja. Ubijalec Suštar je analfabet. Torej iz časopisov fanatizma ni mogel razvzeti, pač pa iz miljeja, v katerem

je živel in se gibal. Suštar je mnogo občeval s poslanecem Demšarjem, ki je »slavni mož« radi tega, ker je celo v deželni zbor pokazal svojo primojduševsko — gorenjskoprepeško naravo. Bog vsem klerikalnim kmetom v naši dolini pa je znani demagog dr. Krek, ki na vsakem zborovanju ščuje nezavedno ljudstvo proti naprednjakom. Njegova beseda drži pri teh ljudeh kot sveta. In ta mož se celo drzne pačiti večnolepi, vzvišeni nauk Jezusa Kristusa o krščanski ljubezni do bližnjega. Nekoč je namreč čisto krivoverstvo učil v Skofji Laki kmetu, da če ti da eden klofuto, mu takoj vrni dve, tri ali pa štiri, češ, da znani Jezusov nauk, »ako te kdo udari na levo lice, ponudi mu še desno.« dandanes ne more več veljati, da ne odgovarja modernim razmeram. In na zadnji čukarski slavnosti v Seleh je zopet pozival kmete na boj proti naprednjakom ter vihtel pesti kakor kak prepeč, ki kliče na korajžje.

In od Skofje Loke do Sorice so vsi dušni pastirji taki nestrpeži, da je pač še težko najti na Slovenskem dolino, ki bi imela tako bojaželjne predstavnike »bojujoče cerkve«. Snov za njih cerkvene govore jim da je povečini bivši lemenatar, ki na vsakem svojem zborovanju nastavlja naprednjakom nož na srce. In raz vse lece po selški dolini se čuje infamno hujskanje proti naprednjakom in svobodomislecem. Vse pa še prekaša po svoji zagrozenosti in bojevitosti razpoloženju železniški župnik, katerega vneti in verni poslušalec je bil skoraj vsako nedeljo ubijalec Suštar.

Naši politikujoči duhovniki s svojim večnim hujskanjem in zabavljanjem pade iz cerkve bolj izobražene elemente in jih tako vedno bolj odtujujejo cerkvi. Sami sebe profanirajo, ker se postavljajo na stališče navadnih političnih agitatorjev ter pačijo verske nauke s svojimi političnimi strastmi. S svojim divjanjem pa sejejo sovraštvu in prepri. Da, njih delovanje ima za posledico, da so vstvarili podobne razmere, o katerih govori evangelij sv. Luka (XII, 52.—54.): »Kajti odslej jih bo pet v eni hiši razprtih, trije z dvema, in dva s tremi.« »Oče se bo razprl s sinom, in sin z očetom; mati s hčerjo, in hčer z materjo; tašča s snoho svojo, in snoha s taščo svojo.«

Te razmere faktično pri nas vladajo in povzročili so jih v prvi vrsti hujskajoči cerkveni govori.

Prišli smo tako daleč, da neklerikalec radi svojega prepričanja ni niti več življenja varen. In če ubije klerikalec naprednjaka, pravijo klerikalci, da je to prst božji; seveda če pa ubije strela cerkovnika, ko zveni k hudi uri, če zadene kap debelega župnika pred oltarjem, če se Marijina devica prekuene črez robe in se ubije, to ni prst božji; ampak bog je najbrž le obiskal svoje »verne pristase«! Tako so tudi klerikalci po selški dolini govorili, da je Tuška kaznovan bog. Ta je lepa! Konec koncev boste še naredili vsakega klerikalca, ki pobije naprednjaka za božjega služabnika ali posla.

Tak je danes moralen nivo tega »dobrega, pobožnega, vernega« ljudstva. Na tak nivo so pripeljali politikujoči dušni pastirji naš narod. Res nizek je moralni nivo našega ljudstva. Klerikalci bi od same pobožnosti kmalu odšli svetnikom prste, hodi se k spovedi in obhajilu kar na komando in v uniformah, vse to pa teh ljudi prav nič ne moti, da bi ne obrekovali, ne lagali, ne kradi, ne prisegali po krivem, ne ubijali. Vse to delajo in takorekoč s patnostrom v roki in z molitvico na ustnicah. Na jeziku imajo vero, v srcu hudobijo. To hujskanje je našega kmeta privedlo že tako daleč, da ne vidi nobene druge avtoritete nad seboj, kot duhovniško. Za državo se pa že ne zveni več, saj vidi dan na dan, kako ta zvesto izpolnjuje klerikalne ukaze. Zato pa je pripravljen storiti vsako, še tako ostudno dejanje, če je le klerikalni stvari v propeh, saj čuti dopadajenje »gospodov« nad dotičnim početjem. Tako se sistematično demoralizira naše ljudstvo. Državna oblast to mirno gleda, da si je to demoraliziranje skrajno nevarno državi sami in človeški družbi. In ti demoralizatorji so zaglani velikanski hrup, ker je na Francoskem država izpodbila škodljivi vzgojevalni vpliv duhovščine na ljudstvo.

Ta grozen dogodek pa z bengalično lučjo razsvetljuje pogubonosni vpliv toliko proslavljenega izobraževalnega dela S. L. S. ter nas v novič potrjuje v našem prepričanju, da je pobijanje klerikalizma najboljša še delo za celo človeško družbo sploh, in za narod posebej. V resnici naroden biti, se pravi, biti antiklerikalen.

golorok in gologlav, dolgo pipo v roki.

»A, ti si! Odkod pa ti?«

»Odkod? S ceste!«

Segla sva si v roko. Gledal je černo in zaspano, v lica je bil nekoliko zalit, tudi drugače je bil bolj težak, neroden in zavaljen kakor v prejšnjih časih.

»Zdi se mi, da te nisem zalotil ob dobri uri!«

»Ah, kaj! . . . Stopi malo v izbo, da izprazneva kozarec in da se kaj pomeniva.«

V izbi je močno dišalo po firnežu. Maks je točil, izpila sva do dna, nato je pripovedoval:

»Saj je res, ne? Ona prav dobro ve, da ne maram trdo kuhanih jajec! Dopoldne ne! Ne maram jih, pa je! Pa mi jih nalašč napravi trda kakor kamen! Nalašč, zato da me draži! Če sama ne zna jajec mehko kuhati, pa naj dekl reče, ne? Ali pa meni, ne? Saj to ni nobena težava, ne? In tudi nobena umetnost, ne? Denem jih v krop, zmolim en očenaš, tudi pol očenaša je že dovolj za moj okus! Ona pa . . .! Saj nima nobenega opravlila ob tem času, prav nobenega! Pa mi prinese teh troje kamnov in še smeje se! Prav narobe se je smejala, če verjameš, ali ne? Ona pravi, da se ni, jaz pa sem videl, da se je! Saj imam oči, ne? . . . Potrpi, da ti po-

Vlada proti samoupravi.

Pod tem naslovom piše Marsarjov »Čas« z dne 1. t. m. na uvodnem mestu o Hribarjevi nepotrditvi in o razpustitvi ljubljanskega občinskega zastopstva. »Čas« najprej konstatira, da je bilo ljubljansko občinsko zastopstvo razpuščeno zategadelj, ker je v sedmič izvolilo za župana Ivana Hribarja, vključ temu, da šesta izvolitev ni bila potrjena, in da je bil z vodstvom uradnih poslov na ljubljanskem rotovžu poverjen vladni svetnik Lasehan. In potem nadaljuje: »Ni dvoma, da se je tu zgodila krivica. Hribar je ljubljanski župan od l. 1896. Leto pred tem je Ljubljano zadel grozni potres in bila je še pol razvalina, ko je bil Hribar izvoljen za župana. Pred par dnevi je »Slovenski Narod« nastel, koliko je Hribar storil za Ljubljano v dobi svojega štirinajstletnega županovanja na samoupravnem, gospodarskem in kulturnem polju. Ze število teh del je splošno vredno; in če se je kdo čudil, da je občinski svet dne 30. avgusta izvolil Hribarja sedmič za župana, akoravno je lahko pričakovalo, kaj bo temu sledilo, bo prenehal čuditi se, kakor hitro pomisli, kaj je bila Ljubljana pred 14 leti in kaj je danes in koliko zaslug za ta procvit ima župan. Volitev dne 30. avgusta je imela značaj demonstracije, ta demonstracija pa ni bila samo opravičljiva, ampak tudi razumljiva: demonstracija zaupanja možu, ki je s svojim delovanjem v ljubljanski samoupravi dokazal, da to zaupanje zasluži.

Vse to ve ali bi lahko vedela tudi vlada. Zakaj je torej odklonila potrditev Hribarja in kaznuje zaupanje občinskega sveta dolgoletnega župana kot zločin? Vlada seveda svoje vzroke taji, ali so stvari, ki se ne dajo utajiti. Govorilo se je o Hribarjevem novoslovanstvu, o njegovih potovanjih v Petrograd, ki po razlagah dunajske žurnalistike postavljajo njegovo avstrijsko lojalnost v slabo luč; vse to so za lase privlečene in malenkostne stvari, kakor je Hribar sam dokazal v svojem članku v »Union« in v »N. Fr. Pr.«; te stvari bi — kakor tudi njegovo domnevano neprijateljstvo nasproti Nemcem — vladi komaj mogle zadostovati, da se je odločila za tako skrajna sredstva, kajti značaj obrekovanja je bil tu preveč jase. Toda Hribar je živel od l. 1908 v osebnem

neprijateljstvu z deželnim predsednikom Schwarzom; Hribar je bil jako neprijatelj oseb pri slovenskih klerikalcih in trn v peti posebnosti njih voditelju dr. Sustersiču; v tem je pač treba iskati pravega vzroka vladnih odredb; vse ostalo — novoslovanstvo, potovanje in telegrami v Petrograd, odstranitev nemških napisov — so bile le pretveze, seveda dobrodošle, da bi pravi vzrok ne bil tako dobro viden.

Postopanje vlade nasproti Hribarju in ljubljanskemu občinskemu svetu je kričeč slučaj bagateliziranja samouprave, kakršnega je zmožna vlada birokratičnega, klerikalno pobarvanega absolutizma. Zato ker se je zaslužni župan sprl z vladnim uradnikom in je politični nasprotnik klerikalcev, mora biti odstranjen, in občina, ki se je izrekla za solidarno z njim, je za to zaupanje kaznovana s tem, da se prereže žila njene samouprave. Ko bi razmere v naši državi bile sicer ustavne, bi moralo biti vse prebivalstvo brez razlike političnih in narodnostnih barv po konci vsled ljubljanskega slučaja, kajti nasilje absolutizma nad samoupravo v enem slučaju, pomenja nevarnost za vse. Ali ko bi bile take razmere, bi že davno ne bila mogla vlada, ki se tako ostentativno postavlja kar proti temeljem ustavnega življenja, kakor se postavlja ravno sedanja vlada.

Bela Krajina.

Zaupni sestanek naprednih volilcev v Novem mestu

se je vršil v soboto, dne 27. avgusta ob 5. popoldne v gledališki dvorani Narodnega doma. Sprejela se je z navdušenjem kandidatura posl. Gangla. Stori se je tudi več važnih sklepov glede volilne agitacije v novomeškem okraju in sploh glede tamošnje organizacije naše stranke. Sestanku so prisostvovali kot zastopniki izvrševalnega odbora ljubljanske drž. poslanec g. Iv. Hribar, dež. poslanec dr. Triller in strankin tajnik g. Mrak.

Črnomelj.

V nedeljo, dne 28. t. m. vršil se je tu na vrtu Lacknerjevega hotela prav dobro obiskanih shod narodno-napredne stranke, na katerem se je volilcem, ki jih je bilo navzočih nad 200, predstavil naš kandidat, dež. poslanec g. Engelbert Gangl. V lepem, vprav pesniško navdahnje-

LISTEK.

Idila.

Ko sem se napotil k njima, sem bil tako vesel in srečen, kakor da bi bil vračal v svojo lastno mladost. Videl sem v spominu obadva, kakor sta bila nekoč: dvoje čistih, veselih, mladih, dvoje src brez laži in hinavščine. V teh poslednjih letih sem spoznaval grozo, kako so umirale duše, kako so se radovalno in brezsrčno skrula srea, kako so se kar na očitnem tizu prodajale komaj dozorele mladosti, kako so se spreminjali celo obzori, ki sem jih nekda ljubil in za katere bi bil prisegel pred bogom: niti ni bo krinke na njih! Zato sem se napotil k njima, da bi si pregledal tožne misli, da bi tudi sam svoje srce očistil v solčnih spominih.

Domovala sta pol ure od železnice postaje. Sel sem peš po ravni beli cesti; na obeh straneh bogato polje vse do daljnih holmov in hribov; nad poljem in nad farno pa je kraljevala bela cerkev, ki se je gosposka in vesela svetila v spomladanskem soln-

»Kje stanuje zdravnik?« sem vprašal kmeta, ki mi je prišel naproti.

»Tam!« je pokazal ter je šel dalje brez pozdrava, čemer in nezaupen.

»Kako je mogoče, da žive taki ljudje v paradižu?« sem pomislil.

Zdravnikova hiša je stala pod holmom sredi cvetočih jablan. Intranje solnce je sijalo nanjo, zelena okna so ljubeznivo pozdravljala popotnika. Postal sem pred vrtem, toplo in prijetno mi je bilo pri sre. Kakor da sem bil že videl v mislih in spominu vso to mirno lepoto: bogata polja, vsako noč od rose, vsaki dan od solneč blagoslovljena, cerkev na holmu, belo hišo sredi cvetočih jablan . . . vso to tiho srečo, ki sanja sama zase.

»Bog jima je bil dodelil dom, kakor sta ga zaslužila!«

Stopil sem na prag. Veža je bila tiha, vsa hiša kakor izumrla. Sam ne vem, kaj mi je v tistem trenutku neprijetnega seglo v srce.

»Kaj sem se bil zmotil? Maks bi ne maral take puste tišine, niti ne take hladne in prazne veže . . . Maks! Maks! Kaj me ne poznaš po glasu? Prikaži se popotniku!«

Nad stopnicah so se oglašili težki in trdi koraki.

»Kdo kliče?«

»Kdo pač! Prikaži se!«

Prišel je počasi po stopnicah,

nik za rep, zato da bi dvorišče pometal z njim. Ali me nisi klical?«

»Če si vedela, da so jajca v kropu, bi bila rekla: Maks, jajca so v kropu, takoj pridem!«

»Kaj nisem rekla: Potrpi!«

»Nisi rekla, ne besede nisi rekla!«

»Da nisem rekla!«

Nagnila je glavo nazaj in si je zakrila oči z dlanmi.

»Da nisem rekla!«

»Nisi!«

Stopil je k oknu, gledal je na dvorišče ter si je prižigal pipo s tresočo roko. Ona je zaihtela; molčali smo vsi trije . . .

Čez pol ure sem se poslovil.

»Kako pa drugače?« me je vprašal ob slovesu.

»Bo že!« sem odgovoril.

»M-da, vsak človek ima svoje križe in težave!«

Ko sem šel mimo vrta, sem še razložil dvoje trdih in rezkih glasov.

»Trda! . . . Mehka! . . . Si! . . . Nisi! . . .«

Dvoje čistih src, dvoje veselih duš . . . Kam bežiš, mladost? Kam hitiš, da ni več v prahu ne sledu tvojih korakov? Če te niso drugi, ki so bili močnejši od mene, kako bi te držal jaz? . . .

Ivan Cankar.

nam govora je razložiti volilcem svoj program in videlo se je na obrazih navzočih volilcev, kako jim je šel govor do srca. Tako zna pač govoriti le pesniška duša do svojih ljubljenih oziroma rojakov. Kandidaturo sprejemem, pravi g. kandidat, samo pod pogojem, da jo proglasijo zaupniki sami, smatram pa za svojo dolžnost, da se želji ljudstva uklonim. Volilci ne smete imeti pred oči moje osebe, oseba izgine, imajo pred oči le dejstvo, da so naša in naša načela utelešena v moji osebi. Takozvana slovenska ljudska stranka pravi pravi farovski stranka, belokranjskih volilcev sploh ni vprašala, če so s kandidaturjo prof. Jarca zadovoljni ali ne. Klerikaleci so navajeni komandirati. Ne zaupniki, ampak v Ljubljani so proglasili kandidaturjo prof. Jarca, kmet po njihovem mnenju menda sploh nima druge pravice, kot jih ponižno poslušati in izvrševati njihov komando. Vse mi, da je v tem oziru med menoj in klerikalnim kandidatom velika razlika. Kot kandidata me navdaja ena ponosna misel: Med nami ne bode hi navzočine! Brez ozira na to, če so moji nazori komu prav ali ne, izpovedujem svoje misli. V klerikalnih listih boste čitali že prihodnji teden čudne stvari o meni: vse bom, samo človek ne. Klerikaleci proti svojemu nasprotniku pač ne poznajo drugega orožja kot laž, obrekovanje in natolcevanje. — Iz trojnih načel izvira moje mišljenje. Stojim neizprosno na stališču narodnosti. Drevo, zasajeno na skalovita tla, usahne. Domovinska ljubezen, zavest narodnosti je ona čudotvorna moč, ki nas povzdiguje ter nam daje poguma pri našem delu za ljudstvo. Vse bode storišeno domovini v čast in korist. Slovenski narod je najbolj izpostavljen in izkoriščen. Samo, da plačuje davke, drugih pravic nima. § 19. drž. osn. zakona nam daje kot ljudem, kakor kot članom naroda enake pravice. Moral bi biti tudi slovenski narod deležen teh dobrot. A kako je v resnici? Poglejmo samo en primer. Tržaški Slovenci se že nad 20 let bore samo za eno ljudsko šolo. Tako je povsod, zlasti na mejah. Vkljub vsem zakonom, ki nam govorijo o enakosti in ravnopravnosti narodov, Slovenci ne morejo priti do svojih pravic. — In vendar ima človek, ki je rojen, dolžnost in pravico, da živi. — Mi hočemo z duhom časa naprej. Zato je naše drugo načelo, načelo naprednosti. To je spojitivo z načelom narodnosti in izvira takorekoč iz njega. To bo pa mogoče le tedaj, če se reši kmet vseh onih škodljivih vplivov, ki mu zatemnjujejo razum ter mu tako onemogočajo napredovati. — Tretje moje načelo je načelo demokratizma, socialne enakosti. Nič ne mi med nami prvi, nič ne zadnji, vsi smo enaki. Naša prvotna vrednost je ena in ista. Kar pa človeka dviga nad človeka, to je njegova duševna moč. To moč ne smemo izkoriščati proti slabšemu, ampak naša dolžnost je, da skušamo revnega in slabega napraviti sebi enakega. Jezus Kristus nas je učil: Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe. Po tem nauku se ravnajmo vsi: dar in povsod. Ta nepopačeni nauk Kristusa se pač vse drugače glasi, kakor ga razlagajo njegovi slabi namestniki, ki nas učijo, da treba zadeti sovražnika naravnost v srce. — Ali se moremo po tem sploh še čuditi nad posledicami teh krivih nauk? Ali je še kaj čudnega, če potem navaden klerikalen fanatik svojega političnega nasprotnika kar z rožem zakolje, kakor se je to pred nedavnim zgodilo na Štajerskem? In če je moj nasprotni kandidat na shodu v Vinici kazal svojo akademsko oliko

o tem, da je rebel, da trupa učiteljem naga paraventi; in če je nekdo vrhovni vodja klerikalne stranke slovenskega učitelstva grozil, da naj si kmeti namerata, ali naj bo to oni idealni Kristusov nauk ljubezni do bližnjega? Kar slovenskega čmeta vedno hujše tare, to so davčna bremenca. Davčna politika v Avstriji je čisto napačna. V delnem obzoru sem imel priliko zastopati in zagovarjati načelo, da naj nosijo davke tisti, ki jih lažje nosijo. Predlagal sem, da naj se predvsem obdavčijo podjetja, ki donosajo velike dohodke, zlasti na industrijska podjetja, takozvani kulturni davci. Izračunano je, da so prinesla ta podjetja v enem letu približno 10 milijonov čiste dobička. Če bi samo 1 procent davka naložili, bi dobili 100.000. Koliko koristnega za javni blagor bi se dalo na ta način napraviti, zlasti glede šolstva. — Proti temu predlogu pa so glasovali slovenski klerikaleci! Oni niso hoteli uvesti davka, ki ga nihče izmed vas ne bi čutil. Vendar bodo kmalu prisiljeni, da zvišajo deželno doklado, ki znaša sedaj 40 %. Ustanovljajo deželno banko in slične zavode, da si prisrčijo masne službe za svoje pristaje in agitatorje. Slovenski kmet bo imel od tega samo to korist, da bo moral večje davke plačevati. Tako je pač klerikalno delo za ljudstvo. — Drugo breme za vas je šolstvo, za katero morate veliko doklad plačevati. Šolski sistem v Avstriji je čisto napačen. Država si prilastuje vso pravico nad šolstvom v Avstriji, ona bi morala imeti od šolstva tudi dolžnosti. A država plača za vse ljudsko šolstvo celih 500.000 kron, dočim jih plača Kranjska dežela en milijon. Poglejte na Francosko. Tam plača država za šolstvo 2.000.000 kron in če uvažujete velikanski napredek Francozov na vseh poljih, potem boste razvideli, da nosijo vsote, ki jih daje država za šolstvo, bogate obresti. Država bi morala po postavi imeti vso skrb za ljudsko šolstvo v Avstriji. Naša država pa si enostavno misli: jaz ukazujem, ti pa plačaj! — Stavljam v dež zboru predlog, da treba vlado prisiliti v izvrševanje njenih dolžnosti. In če sem dobro poučen, da je tudi g. dr. poslanec Hribar postavil tozadevni načrt ter ga dal strankam v državnem zboru v pročiščevanje, da se namreč ljudsko šolstvo podprži. Ako bom izvoljen, mi bo s tem omogočeno, da se v družbi z g. dr. poslancem Hribarjem zavzamem za ta naš postulat. — Ljudsko šolstvo se mora podpržaviti. To ne bi bilo dobro samo v gospodarskem oziru, marveč tudi v moralnem. Če prof. Jarc uči, da treba učiteljem noge porezati, dr. Šusteršič pa grozi, da treba učitelstvu kosti numerirati, potem se moremo samo s podprženjem ljudskega šolstva rešiti splošne podivjanosti in moralne propalosti. Mi hočemo izobrazbe, plemenitosti in blagih čustev. Slovenci smo revni in izkoriščani in še sirovi naj bomo? Kam pa pridemo? — Se eno velikansko breme tlačil kmeta, to je breme militarizma. To je ona oborožena sila, oni oboroženi mir, ki preži na vsak krajevar, na vsako zdravo telo. V Haagu se sestajajo takozvani mirovni kongresi, na katerem so zastopani tudi odposlanci naše države. Ko pa pridejo ti odposlanci nazaj, se oglasi vojni minister z novimi zahtevami. »Ljudstvo, daj 50 milijonov za novo ladjo, daj toliko in toliko milijonov za nove kanone, da bo mir! ... Ali je to znak kulture dvajsetega veka? In kdo so tisti, ki vladajo pri takih zahtevah zmiraj brezpogojno podpirajo? To so slovenski klerikaleci. — Temu

se mora odpovedati. Triletna vojaška dolžnost naj se sniža vsaj na 2 leti, tlahti pa naj se uvede letni dopust. — Uvesti treba splošno in enako veljavno pravico tudi za deželno šolstvo. Klerikaleci pravijo, da to ni mogoče, ker je menda nekje v drž. osn. zakonih rečeno, da imajo deželni zbori predstavljati interese zastopstva. Vpeljali so zato 3 volilne razrede. V 3. razredu volijo ti, ki nič direktnega davka ne plačujejo, ampak samo indirektni davek. Vendar pa v 3. razredu zaeno volijo tudi volilci 1. in 2. razreda. Da na ta način ne more priti volja najrevnejšega ljudstva do veljave, je naravno. Taka je pač ljubezen klerikalcev do ljudstva. Klerikaleci se zmiraj bahajo, kakšen velikanski vpliv da imajo na Dunaju. Vlada da ima pred »Slovenskim klubom« tak strah, da se zmiraj trese. Kje pa je, vprašam vas, ta velikanski vpliv? Zmiraj so vam vse mogoče obljubovali, obetali so vam belokranjsko železnico. Danes pa teče ta železnica samo še na papirju. Požrla ga je aneksija, ki je stala 500.000.000 kron. To aneksijo so klerikaleci brezpogojno zagovarjali. A kljub temu se danes vlada zanje ne zmeni. Kje pa je njihov vpliv? — Sedaj delajo na Dunaju obstrukcije, pri tem pa pošljejo svojega najuglednejšega poslanca Gostinčarja v boj za slovensko univerzo. Na Dunaju so z vlado skregani, doma se pa ž njo objemajo. — Vse te razmere kriče po reformi. Treba takih poslancev, ki bodo brezobzirno zastopali ljudske koristi. Glede okraja samega veste, kaj so vaše potrebe. Imate vodovod, a nimate vode. Že 7 let se potegujete za to, a vlada nima ušes za vas. Ravno isto je glede vašega mesta. Vsega tega je krivo vaše sedanje zastopstvo. Glede dovažanja živine bo treba nastopiti proti preostrim zakonskim določbam. — Zavarovati bi se vas moralo naposed proti vremen-skim neizgodam. V tem pogledu treba uveljaviti princip samopomoči. — Povedal sem vam, dragi rojaki, odkritosrčno, kako mislim delovati v blagor svoje ožje domovine. Neiztrošno stojim na svojem označenem stališču, če me potem izvolite ali pa ne. Tak sem in tak ostanem. Gromovito ploskanje je sledilo tem izjavam gosp. kandidata. Nato sta ob živahnem pritrdjevanju volilcev govorila še g. dr. poslanec Iv. Hribar, ki je bil burno pozdravljen, in pa g. dr. poslanec dr. Triller. Prvi je zlasti povdarjal, da bi bilo treba v prvi vrsti kapitaliste, med njimi tudi cerkev, primerno obdati. Vlada pa vali davek samo na revne sloje. Kar Belokranjecem še kolikaj dohodkov donosa, to je vino. Vlada misli sedaj tudi to z davkom obložiti. Tej nakani se treba z vso silo upreti. — Pospeševati bo treba domačo obrtnijo. Za malo peščico Kočvarjev se vse mogoče stori, na Belo Krajino pa se popolnoma pozablja. Treba bo delati na ustanovitve obrtne šole za Belo Krajino. Priskrbimo domačim delavcem dela na domačih tleh, da jim ne bo treba hoditi s trebuhom za kruhom preko morja. — Kar se tiče kandidature g. Engelberta Gangla se vam mislim, ne bo težko odločiti. G. Engelbert Gangl je vaš rojak, čuti z vami in pozna natančno vaše razmere in potrebe. G. prof. Jarc je pa morda zelo dober profesor, za vašega kandidata pa ni. Najbrž svoje učence prav dobro nči: »dominus vobiscum« in pa: »et cum spiritu tuo«. Vi pa veste, da dominus vobiscum še nikdar ni kruha stradal, et cum spiritu tuo pa že dosti. (Buren smeh in ploskanje.) — Nato je bila kandidatura dež. poslanca g.

Gangla s navdušenjem soglasno sprejeta in s hudo zaključena. Ob 11. dopoldne se je vrnil ehod v Dravograd, na katerem sta govorila razen g. Iv. Hribarja, dr. Trillerja in Eng. Gangla še g. Julij Mazelle in nadzornik g. Kosce. Bilo je navzočih nad 200 volilcev, ki so pazljivo in z vidnim navdušenjem sledili izjavam govornikov. Kandidatura se je sive navdušenjem sprejela, tako da je moral župnik Novak s svojimi 7 pristaji sramotno odkriti. Še isti dan popoldne se je vrnil enak ehod v Vinici, ki mu je v imenu izvrševalnega odbora prisostvoval tajnik g. Mrak. Tudi tega shoda se je vdeležilo kakih 200 volilcev. Govorili so g. kandidat Gangl, g. Julij Mazelle in pa g. Stevo Vrlinić iz Bojancev. Zlasti poslednji je vzbujal s svojim krasnim hrvaškim govorom splošno pozornost. Pač govornik po milosti božji. Kar elektriziral je navzoče poslušalce in marsikateremu so stopile solze v oči. Ko je končal, se je kandidatura g. Gangla ob burnem navdušenju sprejela. — Kakor se vidi, smo s svojimi shodi lahko zadovoljni. Če gre tako naprej, si pač prof. Jarc nima nadejati niti častnega poraza. — Belokranjci! Glave po koncu, proč z malodušnostjo in poeumno v boj za čast in korist Bele Krajine! Načrt novega kazenskega zakona. Dr. Alojzij Kokali. XXIII. Kaznivo izkoriščanje. Pod skupnim naslovom »Kaznivo izkoriščanje« navaja načrt v svojem 29. poglavju štiri kazniva dejanja in sicer oduševstvo, izkoriščanje častne besede, zapeljevanje k borzni igri in mešanje pri dražbah. Kakor kažejo že imena teh štirih kaznivih dejanj, našli bomo tu zelo zanimiva in tudi taka nova določila, katera žalibog pogrešamo v sedaj veljavnem kazenskem in drugih zakonih. Posebno velja to za kaznivo dejanje zapeljevanja k borzni igri. Da je zapeljevanje k borzni igri naš načrt označil za kaznivo dejanje, nam posebno ugaja, ker je upati, da boče ravno to določilo nekoliko omejilo nevarno borzno igro od strani neizkušenih ljudi in s tem obvarovalo marsikoga gospodarskega poloma in temu sledečega obupa. Vsaj se le prado dogaja, da poskušajo svojo srečo na borzi pogostokrat ljudje, ki o tem še pojma nimajo, vsled česar se pač ni čuditi, če postanejo potem žrtve raznih borznih hijen. Kaznivo dejanje oduševstva je pa tedaj podano, ako kdo pri dovolitvi ali podaljšanju zaupa (kredita) lahko mišljenost, stisko, slaboumnost, neizkušenost ali razburjenje drugega na ta način izkorišča, da da sebi ali drugemu obljubiti ali izročiti tako protidajatev, ki z vrednostjo njegove dajatve ni v nikakem razmerju. To kaznivo dejanje pa zagreši tudi oni, kdor si pridobi oduševstvo terjatev v namenu, da bi jo uveljavil ali drugemu odstopil, kakor oni, ki je oduševstvo terjatev uveljavil ali drugemu odstopil. Kazen za to kaznivo dejanje je pa lahka ječa od 1 tedna do 1 leta. Kazen lahke ječe od 4 tednov do 3 let pa zadene onega storilca, ki je skušal kupčijo umetno zakriti, ki si je dal zavarovati dajatev oduševskega dobička s prisego, častno besedo ali s kakim podobnim zagotovilom ali ki si je izposloval izvršilni naslov za še neobstoječo terjatev. Ista kazen pa zadene tudi onega storilca, ki je na ta način nastalo ali zavarovano oduševsko terjatev pridobil v namenu, da bi jo uveljavil ali drugemu odstopil in oni, ki jo uveljavil ali drugemu odstopi. Ravno isto kaznivo dejanje je pa tudi tedaj izreči, ako se je dejanje izvršilo obrtnoma ali ako je storilec že opetovano zagrešil to dejanje. Kazen težke ječe od 1 do 5 let ali lahke ječe od 6 mesecev do 5 let je pa tedaj izreči, ako storilec obrtnoma izvršuje oduševstvo in ako je bilo večje število oseb težko oškodovanih. Ako je pa kdo pri sklepanju, izpremembli ali posredovanju takega pravnega opravila, ki je imelo za predmet pridobitev ali prodajo kake stvari ali pravice, izkoristil lahko mišljenost, stisko, slaboumnost, neizkušenost ali razburjenje drugega na ta način, da je dal sebi ali tretji osebi obljubiti ali izročiti tako protidajatev, ki ni z vrednostjo njegove dajatve v nobenem razmerju, zakrivil se je tudi kaznivega dejanja oduševstva ter zapade kazni lahke ječe od 4 tednov do 3 let tedaj, ako se je dejanje izvršilo obrtnoma. Kazen težke ječe od 1 do 5 let ali lahke ječe od 6 mesecev do 5 let je pa tedaj izreči, ako je bilo večje število oseb težko oškodovanih. Poglejmo na prostosti sme se pa v vseh slučajih izreči tudi denarna kazn od 20.000 K. Tudi se sme storilec obsojiti na utemeljen njegovega državljanstva čestitih pravic za

toliko časa, dokler ne prestane svojo kazni in še za nadaljno dobo 5 let. Kaznivo dejanje izkoriščanja častne besede je pa tedaj podano, ako si da storilec od koga, za katerega bi prelom častne besede povzročil lahko izgubo javnega urada ali službe, izpolnitev kake obveze iz kreditnega razmerja obljubiti pod častno besedo ali kakim podobnim zagotovilom. Takega storilca zadene kazn lahke ječe ali zavora do 6 mesecev. Poleg tega se pa sme storilec obsojiti tudi še v denarno kazn do 2000 K. Kaznivega dejanja zapeljevanja v borzni igri se pa okrivi oni storilec, ki v namenu, da bi naklonil sebi ali tretji osebi gmoten dobiček, pripravi drugega z izkoriščanjem njegove lahkomišljenosti, slaboumnosti ali neizkušenosti od kake kupčije v vrednostnih papirjih ali blagu pod okolnostmi, ki kažejo očividno namen, da bi se dosegel dobiček iz dviganja ali padanja borznih cen, ne da bi se predmet dejansko dobavil ali prevzel. Te vrste kupčije se imenujejo terminske kupčije ali tudi diferenčna igra. Pri terminskih kupčijah se špekulira namreč samo na dvig ali padec borznih cen in se potem izplačuje diferenca ne da bi dotičnim igralcem prišlo na misel, da se ima predmet igre tudi dejansko kdaj dobaviti ali prevzeti, kar bi pomenilo efektivno kupčijo. Kazen za to kaznivo dejanje je lahka ječa ali zapor od 1 tedna do 1 leta ali pa denarna kazn od 500 do 20.000 K. Poleg kazni na prostosti se pa sme tudi izreči denarna kazn do 20.000 K. Ako pa kdo poskuša s kričimi oglašji izvabiti ljudi do borznošpekulacijskih kupčij v vrednostnih papirjih ali blagu, potem se ga kaznuje z zapozrom do 3 mesecev ali pa z denarno kaznjo do 1000 K. Kot končno kaznivo dejanje pa navaja načrt mesarije pri dražbah. To kaznivo dejanje je pa tedaj podano, ako je kdo drugemu dal ali obljubil gmoten dobiček za to, da se bode pri javni dražbi vzdržal dražbanja ali pa ustavil dražbanje potem, ko se bode dosegla gotova vsota ali pa gotov čas, ali kdor sprejme za to gmoten dobiček ali si ga da obljubiti. Tega kaznivega dejanja se pa okrivi tudi oni, ki v namenu, da bi dražbanje drugega pri javni dražbi popolnoma ali deloma preprečil, drugemu pove tako neresnično okolnost, ki lahko tega spravi v zmoto, ki razširja tako neresnično okolnost, ali ki se poslužuje drugih mešarij. Tak storilec pa zapade kazni zavora do 6 tednov ali pa denarni kazni do 500 K. — Da se vsa ta dejanja, ki spravljajo v nevarnost pravilnost javnih dražb, označila kot kazniva, se more le odobravati, ker je tako v splošnem interesu, kakor tudi še posebe v interesu upnikov in dolžnikov, da se javne dražbe pravilno vrše. Kazniva dejanja zoper gospodarski red. Kot kazniva dejanja zoper gospodarski red pa označuje načrt ponarejo živil, neresnično hvalisanje blaga, oškodovanje dobrega gospodarskega imena, tiranje kurzov, zapeljevanje k izseljevanju, zlorabo delavskih sil nedoraslih ali mladinskih oseb, zlorabo ženskih delavskih sil, delomrznost, beračenje in obrtno izvrševanje prepovedanih iger. Nekatera tu navedenih kaznivih dejanj so popolnoma nova, druga pa najdemo že v sedaj veljavnih zakonih. Vendar bomo pa zapazili tudi pri poslednjih več bistvenih prememb. O vsem tem bomo kaj več spregovorili pri obravnavanju posameznih kaznivih dejanj. Na čelu najdemo kaznivo dejanje ponareje živil. To kaznivo dejanje je pa tedaj podano, 1. ako je storilec v svrhu premoženja v kupčiji ali prometu živilo ponaredil ali pretvoril, 2. ako je postavil na prodaj tako živilo, ki je ponarejeno, pretvorjeno, pokvarjeno ali nezrelo ali ki je izgubilo na svoji redilni vrednosti, v taki obliki ali pod takim zaznamkom, ki lahko obudita zmoto, 3. ako je v svrhu premoženja na prodaj postavil ali prodajal živilo pod napačnim zaznamkom in 4. ako je prodal tako živilo, ki je ponarejeno, pretvorjeno, pokvarjeno ali nezrelo ali ki je izgubilo na svoji redilni vrednosti, vendar v tem poslednjem slučaju ne tedaj, če je kupec to stanje poznal ali očitno mogoče poznati. Kazen za to kaznivo dejanje je lahka ječa ali zapor do 3 mesecev ali pa denarna kazn do 1000 K. S kaznijo na prostosti se pa sme združiti denarna kazn do 1000 K. Ako je pa storilec že večkrat zagrešil to dejanje ali ako je s svojim množično blaga, ga je pa kaznovati z lahko ječo od 1 tedna do 6 mesecev. Poleg te kazni se mu pa sme naprtiti še denarna globa 2000 K. To kaznivo dejanje ponareje živil pa zagreši tudi še oni storilec, 1. ki iz nemarnosti postavi na prodaj živilo, ki je ponarejeno, pretvorjeno, pokvarjeno ali nezrelo ali ki je izgubilo na svoji redilni vrednosti, v taki obliki ali pod takim zaznamkom, ki lahko obudita zmoto, 2. ki iz ne-

Cvetovi so padali...

Spisal F. E. D. O.

(Konec.)

»Ne, ne, papa!« je zaklicala Ida. »No vidiš, mama ti pa želi smrt. Še sama te bode umorila. Večkrat je že rekla: »Ah, da naša Idica sploh živela ne bi, pa bi bila srečna.« Ali misliš tudi ti tako?« »Ne, papa! Jaz hočem živeti. Saj je tako prijetno. Kako pa, da je mama takih misli?« »Iznebisti se te misli!« »Pa zakaj?« »Jaz sam ne vem! Saj mene tudi ne more videti. Najraje bi ...« »Že vem, že vem! Oj, kako je to strašno!« in Ida si je tiščala ušesa. Tako se je Ida vedno bolj oddaljevala materi. Marija je z bolelostjo to opazovala, toda pomagati ni mogla. Otrok je ni ljubil več. Vsed tega pa se je še z večjo strastjo udala svojim samotari in časih je ure in ure premišljevala, s čim je zaslužila to svoje zlo. Časih si je že mislila sama sebi zadati smrt, a vedno je odstopila od tega namena, ko se je spomnila: »Kaj pa Ida?« In čeravno je vedela, da ni več njena, je vedno v svoji največji bolesti in obupu pomislila na — Ido. To ji je bilo x tolažbo.

Ko je Ida prestopila v sedmo leto, je zbolela. V zgodnji spomladi sta šla s papanom na izprehod. Ko sta domov prišla, je davilo Ido v grlu in morala je v posteljo. Papa ni vedel zdravniku nič natančnega povedati. Tri dni je ležala Ida. Tretji dan se je bolezen šušljala. Marija se vse tri dni ni ganila od Idine posteljice, toda Ida je le vedno klicala očeta, za Marijo ni marala. Tretji večer Idine bolezn je šel njen papa ob šesti uri v gostilno. Marija je ostala sama doma. Okoli sedme ure se je Ida prebudila iz omotice in jela klicati s slabim glasom: »Papa! Čuješ, moj sladki papček! Pridi, prosim te! Tvoja Idica te kliče. Ona grda žena sedi pri moji postelji! Pridi, moj zlati, dobri, nad vse dobri papa in jo odpodi stran!« Marija bi najraje vpila od bolesti. Skušala je otroka pomiriti, toda Ida je prosila z vedno milejšim glasom, tako, da so se Mariji orosile oči. Ko pa je bolnica videla, da očeta ni, tedaj je zbrala vse svoje moči, pokleknila na posteljo, dvignila suhi ročici proti vratom in pričela plakati: »Ah, moj očka! Tako bolna je tvoja Ida, tako zelo bolna. Pridi, odpodi to grdo ženo stran in reši me smrti. Slišiš, jas ne maram umreti.

Papček, usmili se me! Pridi, Idica te kliče!« Otrok je onemogel. Počasi je nagnil glavo na stran, povesil ročice in omahnil na blazino. Nekoliko časa je nepremično ležal, potem pa je še enkrat odprl oči, prav milo pogledal proti vratom in dihnil komaj slišno: »Papa, zakaj ne prideš?« Nato je Ida umrla. Dolgo je Marija topo strmela na mrtvo Ido, nato so ji solze zalile oči in v divji bolesti je celo noč krčevito plakala. Kmalu po Idinem pogrebu se je Marija ločila od svojega moža, ker ni mogla vztrajati pri človeku, ki ji je vzel najdražje. Ker Ide ni več imela, je s tem večjo ljubeznijo ljubila njen grob. Marija je zavila na pokopališče. Tudi tu so že vzevetele cvetlice na grobovih in tudi tu sem so padali cvetovi, ki jih je trosila pomlad. Vse je bilo praznično, tiho in mirno, samo ciprese so šuštele in šelestele v pritaženem šepetanju. Cvetovi so padali in kakor bi padali v Marijino dušo, tako je vzevtele v njej cvetka pomladnega mira in pokoja ...

magistri postaviti na prodaj ali prodaja tako živila, ki ima v svojo prometenja napaden znamenek ali 3. ki iz nemarnosti prodaja tako živila, ki je ponarejeno, pretvorjeno, pokvarjeno ali nezrelo ali ki je izgubilo na svoji redilni vrednosti, izvenredni oni slučaj, če je kupec to stanje poznal ali poznati moral. Tako kaznivo dejanje iz nemarnosti se kaznuje z zaplato do 4 tednov ali z denarno kaznijo do 300 K. Ako je pa storilec že večkrat zagrešil to kaznivo dejanje, se naj pa obsodi v zapor do 3 mesecev — poleg tega se mu pa sme prisoditi še denarna kazen do 1000 kron.

Načrt je pa smatral potrebnim, da je pri tem kaznivem dejanju v svojem § 385 podal tudi nekaj navodil za razlago izrazov. Načrt namreč določuje, da je izraz, ki so dosegli med odjemniki od prvotnega pojma različen splošen pomen, presojati po poslednjem pomeni, ako se s tem izrazom s pristavki ni vrnila njihova prvotna smisel. Ravno kar navedeni § 385. pa še dodaja, da kaznivo dejanje ponareje živil tedaj ni podano, ako se je živilu primešala neškodljiva tvarina ali ako se je uporabilo neškodljiva sredstva v to svrhu, da bi se živilo moglo delj časa shraniti ali da bi se napravilo trdnije za razpošiljanje ali sposobnejše za uporabo, ne da bi se s tem v svojo premoženja zvišalo utežo ali mero ali prikrilo manjšo kakovost živila.

Izreči se pa tudi sme, da je živilo zapadlo. Ako se je pa postavilo na prodaj ali prodalo živilo pod napačnim znamenkom, se naj pa še izreče, da se ima tak znamenek z napačnim navedbo odstraniti in da zapade; če se pa znamenek ne da ločiti od živila, zapasti ima pa celo živilo. Ako je pa prišlo živilo v last tretje osebe, se pa sme le tedaj izreči, da zapade, ako se je bati zlorabe.

Dnevne vesti.

+ **Deželna električna centrala.** »Slovenec« je napovedal, da pride vprašanje o deželni električni centrali v prihodnjem deželnozbornem zasedanju na razpravo. Po naših informacijah se je »Slovenec« izrazil preveč splošno. Kljub temu, da je dr. Lampe na svojo odgovornost napovedal vodne pravice okrog Kranja, pride v tomesednem zasedanju deželnega zbora na vrsto samo načrt za deželno električno centralo na Završnici na Gorenjskem. Tvrda Redlich & Berger izdeluje sedaj tri varijante, na podlagi katerih naredi podrobne proračune in izplačljivostne račune in to pride potem pred deželni zbor. Zakaj je dr. Lampe kljub temu kupil pri Kranju inline, je pač težko razumeti. Dežela kupuje toliko vodnih sil, da za centralo ne bo denarja, je menil priznan strokovnjak. Centrala na Završnici bo le majhna in bo veljala le pol do tričetrt milijona. Ali je torej deželni odbor opustil misel na zgradbo velike centralne pri Kranju, ali pa upa, da v sled spremembe političnega položaja jeseni dobi dovoljenje, najeti 10 milijonov posojila? O stvari se bo pač natančneje govorilo, kadar pride pred deželni zbor, a že danes se lahko vpraša: Ali je Gorenjska res v stanju porabiti toliko električnega toka, kolikor bi ga dali dve centrali, ena na Završnici in ena pri Kranju? Ne tam, kjer stoji tovarna pri tovarni, še v najbolj industrijskih krajih na Češkem, v Šleziji, ali na Moravskem, se ne upajo lotiti se central, a na Gorenjskem naj bi uspevale? In če bi se že dalo porabiti toliko moči, ali bi bilo gorenjsko prebivalstvo voljno, administrativno, strokovno in komercialno vse to prebaviti kar naenkrat? Treba je vrhu tega pomisliti, da je pri Završnici poleg sedesadnjih 1000 konjskih sil, baje še kakih 7000 konjskih sil, ki so dale pač ugodne porabiti, kot sila na neugodnem terenu pri Kranju. Gorenje bi pač dežela še zato brez pomisla morala vpoštevati, — če bode sploh dosti odjemalcev — ker bo železniško ministrstvo za eventualni električni obrat državnih železnic imelo kakih 10.000 konjskih sil na Savi pod Radovno (Vintgarjem).

+ **Za občinsko avtonomijo.** Protest, ki ga je sklenil občinski svet mesta Královo Pole na seji dne 30. avgusta, se glasi: »Z ozirom na zadnji korak vlade, ki je povzročila, da posl. Ivan Hribar zaradi svojega opozicijskega narodnega stališča ni bil potrjen za župana mesta Ljubljane, ako pravno je bila pred tem njegova izvolitev že petkrat potrjena brez zapreke, protestuje občinski svet kar najostreje, ker vidi v tem maščevalno in nasilno posezanje v občinsko avtonomijo. V tem koraku vidi najresnejšo nevarnost za državljanske svoboščine in zato zahteva od čeških poslancev, naj s tem ostrejšo energijo vztrajajo v najodločnejši opoziciji proti neprijateljski vladi, ki se ne boji rabiti taka sredstva za svoje strankarske namene. Slovanskim

bratom v Ljubljani izreka občinski svet najostrejšo simpatijo v njih boju za ohranitev občinske avtonomije.« — Občinski svet mesta Vyhova je sklenil sledeči protest: »Občinski svet v Vyhovu ostro protestira proti nasilnemu posezanju v občinsko avtonomijo, ki ga je vlada zagrešila z nepotrditvijo poslance Hribarja za župana mesta Ljubljane. Vidimo v tem koraku resno nevarnost za državljanske svoboščine in zahtevamo od čeških poslancev, da pobijajo z najostrejšimi sredstvi vlado, ki se ne brani niti takih potov. Slovanskim bratom v Ljubljani izrekamo svoje tople simpatije.«

+ **Ljudski reševalci kot milijonari sleparji.** Koroški klerikaleci in njih zavezniki kličejo vlado na pomoč. Strah jih je pred posledicami, ki morajo nastati vsled milijonskih sleparij monsignora Kayserja in monsignora Weissa in zato zahtevajo, naj vlada z državnimi milijoni pomaga koroškemu klerikalizmu. Vlada pa se brani in neče pomagati. Vlada pravi, da ne more pomagati, ker se tu ne gre za kake neizgovode, marveč za privatne spekulacije, goljufije in tatvine nekaterih duhovnikov. Tudi na Zide so se obrnili koroški klerikaleci in prosili pomoč pri židovskem »Bankverein« na Dunaju. Zdej torej bi bili tudi Zidi dobri, če bi hoteli klerikalcem pomagati. Kolikor se dozdaj ve, je po sleparijah večkrat imenovanih duhovnikov prizadetih kakih 70 klerikalnih posojilnic. Vse kaže, da bodo te posojilnice izgubile vse, kar so imele naloženega denarja pri klerikalni Zvezi in naravno je, da pojdejo kar po vrsti v konkurz in da bo na tisoče kmetov izgubilo vse svoje imetje. Tako bo kmetstvo ljudstvo grozovito kaznovano, ker je zaupalo duhovnikom. Če ljudje duhovnikom že svoje duše zaupajo, ne rečemo nič, da jim zaupajo denar, to je že preveč neumno. Klerikaleci se zavedajo, da mora ta strahoviti gospodarski polom imeti tudi politične posledice, dobro čutijo klerikaleci, da bodo velikanske duhovniške sleparije, ki so jih uprizorili, dale nemškemu nacionalnem sredstvu, da ubijejo politično veljavo klerikalizma na Koroškem. Tega bi se radi vsaj po možnosti ubranili. Že ne toliko zaradi politične moči same, kakor iz strahu, da bodo protestantski pastirji izkoristili ta polom in da bo protestantizem imel bogato žetev. Znan koroški duhovnik je te dni v Celovcu javno rekel: »Ta polom je ubil duhovsko stranko na Koroškem, a pravi čudež bo, če ne bo ubil katoliške cerkve; lahko se zgodi vsled tega poloma, da bo vsa Koroška v desetih letih protestantska.« Iz tega strahu izvira sedanje prizadevanje koroških klerikalcev, premočiti javnost, češ, ti duhovski goljufi niso imeli nič opraviti s klerikalno stranko. Seveda se temu ves svet smeje.

Treba je samo pomisliti, da je veliki goljuf in tat, monsignor Weiss, bil gospodar v največjih in največjih organizacijah, kar jih klerikaleci imajo. V svojih rokah je imel osrednjo gospodarsko organizacijo, namreč »Zadržno zvezo«, dalje katoliško tiskarno in pa glavno glasilo klerikalne stranke. Kdor ima take strankarske institucije v rokah, ta je sploh duša in vodja stranke. In to je tudi bil monsignor Weiss, ne le takrat, ko je bil deželni poslanec, nego tudi sedaj. In da ga je duhovščina priznala za vodjo, se vidi iz tega, da so mu bile izročene ogromne vsote cerkvenega denarja in da je škof jamčil za njega. Klerikaleci se zamaž trudijo, da bi se iznebili odgovornosti za ta strašni gospodarski polom, ki so ga provzročili na Koroškem.

+ **Klerikalni panama na Koroškem in klerikalci.** Na Koroškem sta dva klerikalna prelata ogoljufala lahkoverne kmete za celih devet milijonov kron. — Klerikalni listi pa, ki so sicer strahovito zgovorni, molče kakor grob. Ne besede ni spravili iz njih. Ena edina izjema, češki klerikalni dnevnik »Čech« se je slednjič vendarle ojunatil in je napisal sledečo kratko notico, ki bi jo priporočali v ponatis tudi »Slovenec«. »Čech« in »Slovenec« sta bila od nekdanjega zaupnika prijatelja, zato ne dvomimo, da bo »Slovenec« to notico ponatisnil, če si že sam ne upa, ustvariti si svoje mnenje o klerikalnem krah na Koroškem. Češki klerikalni dnevnik piše pod naslovom: »Svarilo« sledeče:

»Kdor ima kakšne prihranke, ve, kam z njimi! V svarilo navajamo tu spet žalosten in seveda pohujljiv slučaj iz Celovca na Koroškem, kjer so pravkar v preiskovalni zapor odpeljali magr. Kayserja zaradi obdolžitve goljufije. Tudi na bivšega ravnatelja tiskarne sv. Jožefa in bivšega deželnega poslance magr. Weiss je bila izdana tiranka. Magr. Weiss je baje odpotoval v kopališče in je od tod baje — ne ve se kam — odpotoval. Zdi se nam, da je tak monsignorov v baji cerkvi že velika preveč!! Krim obsesti poglavitno v tem,

da se pri podjetju bilo udeleženo tudi sedelastnik. Treba je tu opomniti na izrek nekoga francoskega kardinala: »Najboljši dokaz nemštvijske katoliške cerkve je, da ona kljub vsem monsignorom še ni bila umakana!«

Ta notica klerikalnega češkega organa je nad vse zanimiva. »Kdor ima kakšne prihranke, ve, kam z njimi!« Češki klerikalni dnevnik je prišel — seveda zdaj, ko so ga izpametovale neštevilne klerikalne defraudacije, goljufije in tatvine — na isto stališče, ki ga mi že od nekdanjega zastopamo: ne zaupajte denarja klerikalcem, temveč ga vložite raje v pošteno denarno zavodo, ki so v rokah takih ljudi, ki sami kaj imajo, ki so v naprednih rokah. Klerikalni fanatični list sam svari ljudstvo pred klerikalnimi sleparji. Smo res radovedni, kdaj se bo tudi ljubljanski »Slovenec« jel ravnati po vzoru svojega praškega tovariša...

+ **Klerikalni denunciranje.** Preteklo nedeljo sta bila v Ljubljani dva srbska oficirja. Prišla sta iz Opatije, kjer sta bila par tednov na dopustu. Med potjo sta si ogledala Postojnsko jamo. Eden izmed njih, major Tucivci, je imel v Ljubljani znanca izza belgradskega izleta. Te je obvestil o svojem prihodu in ti so ga prijateljsko sprejeli, kakor to velja takt in gostoljubnost. Imenovana Srba seveda nista imela niti pojma, kaj se godi v zadnjem času na Slovenskem. Ko so jima znanec položaj pojasnil, sta se hotela naravnost peljati na kolodvor, češ, da ne marata, da bi kdo imel radi njih kakršne-koli neprilike. Šele ko so znanec zatrjevali, da ne morejo nastati zanje nobene neprilike, sta se dala pogovoriti, da sta ostala in si ogledala mesto. V nedeljo popoldne sta bila z znanec — pevec v gostilni pri »Ruskem carju«. Vsa družba je sedela na vrtu, kasneje pa, ko je postalo hladno, v gostilniški sobi. Kasneje je bila vsa družba zbrana v »Budjeviški pivnici«, torej tudi v javnem lokalu. To je bilo vse. In iz tega je napravil pošten »Slovenec« strašno povest o tajnih pogovorih, ki sta jih imela imenovana Srba z gotovimi osebami, ter je obenem namigaval, da se je pri teh pogovorih šlo brez dvoma za nevarno zaroto proti obstojnemu državnemu redu. Seveda klerikalnemu poštnjaku se ta podla denunciacija doma ni bila dovolj, svoje kulavičeno jajce je izlegel še v znanem »Deutsches Volksblatt« na Dunaju. In ti infernalni obrekovalci, ki bi res radi, kakor vse kaže, pripravili »veleizdajniški« proces v drugi izdaji ter spravili nekaj svojih rojakov vsaj momentano ob svobodo, se še vedno drznejo imenovati Slovenci! Ne rečemo drugega kakor to, da še ni nihče tako oskrnil poštenega slovenskega imena, kakor tiste podle kreature, ki v »Slovenec« v zadnjem času opravljajo Nastičeve posle.

+ **Hinavci.** Ljubljanski klerikaleci so grozni hinavci. Kar naenkrat so začutili v sebi velikansko ljubezen do slovenske napredne Ljubljane. V mariborski »Straži«, ki prekaša v podlosti vse nemško - nacionalne in čifustke liste, se delajo grozno ogorčene, da so se začeli magistratni razglasi izdajati tudi v nemškem jeziku. List pravi: »Metropola vseh Slovencev mora zopet nemškovati, dočim se še v Celju, Mariboru, Ptuj, Gorici, Trstu, Celovcu in drugod noben vladni sistem ne zmeni za pravice Slovencev.« Hinavci! Kdo je pa kriv, da ni lansko leto zletelo kranjsko, nemškonacionalno predsedstvo iz dežele? Ali ni bilo vodstvo »SLS« tisti faktor, ki je obdržal nemškega nacionalca Schwartza na Kranjskem, ki zdaj gospodari na ljubljanskem magistratu? Ali ni »S. L. S.« tista »slovenska« stranka, ki hoče z novim volilnim redom dati Ljubljani značaj dvojznamenosti s tem, da omogoči tudi Nemcem vstop v ljubljanski občinski svet? Kje je nemška stranka, ki bi si drznila predlagati za Celje, Maribor, Ptuj in Celovec tak občinski volilni red, po katerem bi prišli v zastope imenovani mest tudi Slovenci? Ni je; tako izdajalsko stranko ima samo slovenski narod. Nadalje trdi ljubljanski dopisnik v »Straži«, da slovenska napredna stranka odločno odklanja vsako sodelovanje »Veslovenske Ljudske Stranke« pri boju proti vladi. Kdaj se je to zgodilo, tega klerikalni list seveda ne pove. Klerikalcev ni treba čisto nič odklanjati od boja proti vladi, kajti klerikaleci se takrat, ko se gre za narodne koristi, sami dovolj odklanjajo. Klerikalci poznajo samo tak boj proti vladi, ki donša njim koristi. Najbolj bedasta trditve v »Straži« je pa gotovo to, da so naprednjaki veseli, da je vlada začela boj proti njim. Po mnenju klerikalnega modrijana bodo naprednjaki veseli tudi takrat, ko jih bo dunajska vlada začela obočati na podlagi lastnjih ovadbe klerikalnih Nastičevcev. Takih hinavcev kot so slovenski klerikaleci, jih res ni več na svetu. Komaj so čakali, da je vsta-

da udarila po napredni Ljubljani, zdaj pa se radi tega udara delajo ogorčene in hinavsko zavijajo oči, češ, da jim naprednjaki ne dovolijo, da bi šli v boj proti vladi!

+ **»Domejlub«** piše »slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo« o ljubljanski županski krizi sledeče:

Veseli se Hribar godi je, ker on je Janez - Obglavljen, ko ravno od vlade za vselej je bil od županstva odstavljen.

V septembarskih žalostnih dnevih so Nemcem šipe pobili, zdaj pa so nemški ministri tako liberalcem vrnil.

To navajamo zato, da slovenska in slovenska javnost uvidi, kakšna hinavska sodrga je med slovenskimi klerikalci.

+ **Vum z denarjem!** Piše se nam: V ljudskih šolah na Kranjskem pometujejo učitelji v posebnih urah kmetijstvo. »Vsek delavec je vreden svojega plačila,« a tega lepega pregovora deželna vlada ne pozna. Preteklo je že šest tednov, odkar smo zaključili šolsko leto. Jaz moram vsakega »prvega« dekli plačati, kar ji gre, drugače mi uide. O vsem tem pa deželna vlada menda nima niti pojma, kajti pameten človek bi mislil, da bomo »bogatin« dobili krvavo zasluženi denar vendar že 1. avgusta. Kaj misli deželna vlada, da bodo naši groši rodili mlade? Zdej gredo naši otroci v šole. Krvavo potrebujemo denar, da bomo otrokom kupili knjige. Ne zameri naj deželna vlada, da jo opozorimo na njeno dolžnost, naj takoj nakaže dotične remuneracije učiteljem, katerim gredo.

+ **»Napredek Slovencev.«** Pod tem naslovom priobčuje zagrebški »Pokret« ta-le simpatično pisan članek, ki ga priobčujemo v odlomku: »Slovenci so dobri učenci Čehov. Tako dobri, da jim Čehi semtertja lahko tudi prepuste vodstvo slovenske politike v avstrijski državni polovici. Od zadnjega parlamentarnega zasedanja pa do sedaj je postala mala Ljubljana središče političnega interesa. Vulkanska tla za narodno politiko v Avstriji ni več samo Praga. Dunajska politika je sedaj svoje tope namerila na belo Ljubljano, da pokori, zlomi in stre vedno bolj narasčajajočo narodno zavednost in odpor. Vprav pred dvema letoma... (Tu moramo izpustiti nekaj stavkov, ker bi jih nam gospoda na Bleiweisovi cesti brez dvoma zaplenila. Op. ured.) Slovenci žilavo delujejo na vseh področjih narodno-gospodarskega blagostanja. Tako žilavo delujejo, da bi nam Hrvatom morali služiti za vzor. Tudi tega so se naučili od Čehov, s katerimi so tudi v živahnem denarnem in trgovskem prometu. Nedavno tega se je vršil v Ljubljani slovenski narodno-gospodarski kongres, ki je te zveze še učvrstil. Energični propagator teh vezi je prav poslanec Hribar. Slovenci so od nekdanj navdušeno naglašali svojo pripadnost slovanstvu. To je naravno: Mal narod, razcepljen, pomešan z močnim nemškim narodom, je moral iskati zaslombe v velikih slovenski skupnosti. Hribar je dal tej ideji realno vsebino, zato pa Slovenci napredujejo in se krepe. Postajajo politični faktor, s katerim je treba računati. Zato je dunajska centralna vlada izbrala tako uglednega delavca kakor je Hribar, da na njem pokaže svojo moč, da preskusi silo slovenskega naroda. A tu se je grdo blamirala... Hrvati naravno z največjimi simpatijami spremljajo to borbo Slovencev, ker vidijo v njej zalog tudi svoje boljše bodočnosti.«

+ **Imenovanje na srednjih šolah.** Profesor državne gimnazije v Kranju Josip Bučar je imenovan za profesorja na II. državni gimnaziji v Ljubljani. — Prof. dr. Franc Sturm je premeščen z državne realke na Dunaju na državno realko v Ljubljani.

+ **Naslov ravnatelja** je podelilo naučno ministrstvo nadučitelju Andreju Grčiču v Radovljici povodom upokojenja, potem nadučitelju Teodoru Valentini na mestni nemški šoli v Ljubljani in nadučitelju Adolfu Weinlichu na sulferajnski šoli v Ljubljani.

— Na adresu tržaškega poštnega ravnateljstva. Poštne razmere v Trstu so take, da je občinstvo vobče z njimi skrajno nezadovoljno. Zlasti pa imajo vzroke se pritoževati naročniki »Slovenskega Naroda«. Gosp. Pattai je menda zmerom na dopustih in se za svojo službo nič ne briga. Kaj čuda, da vlada tak nered. Čujejo se najrazličnejše pritožbe. Kar se tiče našega lista, moramo se reči, da je naravnost nečuvstvo, kako se dela. Jutranja izdaja je že ob 6. jutraj v Trstu, v kavarnah je pa že ob 10. dopoldne ni. In večerna izdaja je že ob 9. večer v Trstu, dobe jo pa šole proti pol 12. pomeči. To je vendar preveč. Nas velja poština za čenopis na leto čez 50.000 kron, pošta pa izvršuje svoje dolžnosti tako zanemarno, da boljše ni mogoče. Zdej

čas bi že bil, da se te neznosne razmere premene.

— **Proces Hladnik, ki je vzbujal tako velikansko zanimanje v vseh krogih, se je končal z oprostivijo obtožbenca glede poskušene umora in s popolno oprostivijo njegove žene.** Kaj drugega javnost tudi ni pričakovala od tistega trenutka, ko so zdravniki izrekli svoje mnenje glede »strup« in ko se je »grafologija« tako nesmrtno osmešila. Prof. Franketu gre vse priznanje, da je sam priznal, da ta »grafologija« sploh ni nobena znanost.

+ **Pozor hišni posestniki!** Hišni posestniki mesta Ljubljane se v svojo lastno korist vnovič opozarjajo, da je rok za vložitev napovedi o najemniškem dohodku za odmero hišnonajemnega davka za leto 1911/12 koncem avgusta t. l. že potekel. Zato naj se vsi oni, ki so ta rok zamudili, nemudoma tej dolžnosti odzovejo, ker zapade vsled § 31. ukaza dvorne pisarne z dne 6. septembra 1911, št. 1589 vsak hišni lastnik 3 dni po brezuspešnem pogonu v denarno globo 20 K in mora po preteku nadaljnjih dni, če bi napovedi ne vložil, vrhu tega trpeti stroške uradne sestave napovedi po odposlanu davčne oblasti.

Komarjeva veselica na »Zajčevem razgledu« ima tako bogat spored zabavnih točk, da bo vsak došli »Komar« prišel na svoj račun zabave. Ako je vreme ugodno, imamo krasen razgled po Ljubljani in okolici. Restavrater pa bode skrbel, da se častitim »komarjem« postreže, kar je treba za telesni blagor. — V slučaju skrajno slabega vremena se veselica vrši na praznik, 8. septembra t. l. Zatorej pozor na vreme in veselico!

Nesreča. V petek, dne 2. avgusta ob 8. uri jutraj je v Gradcu pri Litiji nesel čez progo zidarja Tekaveja Sletni sinček sviz v peharju. Ko je zagledal vlak, ki pride takrat iz Ljubljane, se je ustavil in gledal, ni pa opazil, da na drugi strani pelje tovorni vlak. Ta vlak je zagrabil otroka, vrzel pred stroj in ga prerazil čez polovico života.

Iz Novega mesta. Pred kratkim je ponesrečil okrajni šolski nadzornik g. Turk v Novem mestu. Padel je s kolesa tako nesrečno, da si je zlomil nogo in tudi sicer zadobil občutne poškodbe. Vendar je upanje, da se mu kmalu povrne ljubo zdravje.

Redka slovesnost. Iz Šmarjete se nam piše: Istodobno s praznovanjem 80letnice rojstva našega presvetlega cesarja, obhajal je enako izredno slavnost tudi občešpustovani, kot kremen značaj in vrl narodnjak daleč naokoli znani oče Jože Zalokar iz Vinice št. 4. Oče Zalokar je pač mož, katerega od blizu in daleč vsak, ki ga le količkaj pozna, visoko čisla in spoštuje. To naklonjenost si je osvelil mož pridobil v prvi vrsti s svojim neomahljivim, trdnim značajem, kakor tudi s svojo sočutno dobrotnostjo in postrežljivostjo. V znak vdanosti in hvalečnosti se je zbralo dne 18. avgusta več njegovih otrok, vnukov in prijateljev v gostoljubni njegovi hiši. Bivši sentpetrski župan in dober prijatelj slavljenca, gosp. Florjančič, je napisal v lepih besedah dobrohotnemu starečku, želeč mu še mnogo zdravih, srečnih in zadovoljnih let. Opisal je tudi njegovo starost v različnih časovnih merah, ter mu končno poklonil, njegovi soobčani, blagemu možu no diplomu. Prav iz srca želimo tudi mi, njegovi soobčani blagemu možu, naj ga ohrani Bog čilega in zdravega do skrajnih mej človeškega življenja!

Kulturni nivo v Selški dolini je pri vsej globoki pravovernosti skrajno nizek. Menda ni nikjer čut za pravo, last in resnico tako malo razvit, ko med našimi ljudmi, ki se pač vesele pridnih obiskov dr. Kreka in soobčanstva državnega poslance Demšar - Čoča, za vse drugo pa nimajo absolutno nikakega interesa. V našo dolino pošilja škof najzagrizenejše duhovniške zelote in politične agente. Uspeh se kaže v neštetihi pobojih, umorih, pretepih in v že popularni, posebno gozdni tatvini s strani lene in zaostale mase, ki gre seveda čez drn in strn za župnika. Duhovnikom je seveda že neljub lepi sloves naše doline in ko se v nedeljo zopet zgodil oni, že poročani uboj Tuška, so hoteli žrtev katoliškega ubijalca takoj brez sodne obdukcije pokopati, češ, da ga je, ker je bil baje nekoliko pijan, zadela med prepikom s Kosom kap. Sodna komisija je šele v zadnjem hipu preprečila župnikovo nakano in nedvomno konstatirala več smrtnih telesnih poškodb. Zločinca, velikega ljubljence župnikovega, so zaprli, ravnotako tudi hlapca klerikalnega poslance Demšarja, ki je kot zaveden »Čuk« že zopet nevarno rnil s nožem in kolom nekakega človeka.

Evangelna supletura. Na mariborski gimnaziji je razpisana supletura za klasa filologijo a slov. in nemščini s hitim javnim. Prošnje na razpisništvo do 6. t. m. Ta supleta-

ra se gotovo že v kratkem izpusteni v stalno službo, zato se oglašite snajo, slovenski filologi!

Nova šulferajnska šola na Slovenskem. V Ciriahu v šentiljki župniji ustanovljajo nemakutariji novo šulferajnsko šolo, v katero bodo vabili slovenske otroke.

Zanimiva iznajdba. Nadučitelj g. Spende in njegova žena v Ščavnici pri Radgoni sta iznašla mehanizem, ki omogoči tek šivalnega stroja, ne da bi ga trebalo gnati z roko ali z nogo. Mehanizem omogočuje tudi ustavljanje stroja in regulacijo hitrosti. Dal se bode pričvrstiti tudi pri starih strojih. Iznajditelja sta si že preskrbela patent za svojo iznajdbo.

Mesto potovalnega poljedelstva učitelja s slovenskim učnim jezikom za sezanski politični okraj, za okraj Podgrad in za tržaško okolico s sedežem v Sežani je razpisano. — Prošnje do 25. septembra na mestništvo v Trstu.

Kranjec nima sreče! Kmetovalec Andrej Roje, doma iz neke vasi na Kranjskem, je prišel v četrtek v Trst po opravkih in obenem obiskal svojega sorodnika in sodeželana, imenoma Josip Roje, stanujočega na trgu Barriera vecchia. — Ko ga je ves radosten dobil, sta ta dva in še nek tretji prijatelj Marsetti odšli v bližnji Roccol v neko Zajčjevo gostilno, kjer so iz veselja, da se po tolikem času zopet zdravi in veseli vidijo, popivali pozno v noč. — Ko jih je krmar ob pozni uri odpravil na plan, jo je prijateljska trojica namenila prosti mestu, ali »sladko vince« je bilo vsem trem močno zlezlo »pod kapo«.

— Josip Roje se je vsedel pod nek zid, rekši, da je truden in je zaspal. Isto je storil Marsetti. — Andrej Roje je čakal kake pol ure, potem pa zbudil sorodnika Josipa, češ, da je ura pozna, naj vstane, da gresta domov spat. Poslednji se res zbudi, ali mesto, da bi šel z Andrejem, mu je prisilil tri zausne in se pričel ž njim na vse pretege pretekati. Andrej Roje, videč kako je Josip rabi-jaten, je stekel po ulici, ali Josip je bil takoj za njim in mu z nekim rezilom prizadejal nič manj, kakor 12 večjih in manjših ran. — Ubogi Andrej Roje se je komaj rešil iz rok brutalnega sorodnika in se ves krvi zatekel na policijo, kjer je opisal ves žalosten dogodek in od koder je bil nemudoma spravljen na zdravniško postajo. — Policija je še tisto noč aretirala Josipa Rojea v neki kavarni in ga dala pod ključ. Izgovarjal se je, da ni vedel kaj dela, ker je bil zelo pijan. — Kranjski Janez — Andrej Roje se bo pa drugič gotovo dobro premislil, predno bo zopet šel v obiske k svojemu »ljubljenemu« sorodniku.

»Run« na banko »Popolare Triestino«. V četrtek je bil na »Banca popolare Triestina« v Trstu tak naval, da je v več slučajih morala posredovati policija. Po mestu se je bila namreč raznesla vest, da je banka posodila veliko denarja raznim negotovim podjetjem in da je vsled tega v slabem finančnem položaju in denarni stiski. Seveda se je ta vest bliskoma raznesla po mestu in povzročila pravo paniko med onimi, ki imajo naložen denar v tem zavodu. In sledil je takoj »run« na banko. Vse je hotelo imeti izplačano vloženi denar. Kakor se govori, je bilo tekom dneva dvignjenih okoli dva milijona kron. »Piccolo« zagotavlja, da so vse na škodo banke raztrošene vesti neosnovane in opominja ljudstvo, naj se ne da vsled teh vesti bogati in vznemirjati.

Poskušen samomor. 43letni brezposeln pisar Ferdinand Kolenič v Trstu je v obupu razbil okno v svojem stanovanju ter si s šipo prerezal žile na rokah. Ko so ga prepeljali v bolnišnico, je hotel skočiti iz prvega nadstropja v pritličje, kar so mu še pravočasno zabranili. Nesrečnej je že 20 let gluha.

Cirkus K. Kludsky. Predstave, ki jih daje cirkus Kludsky so res tako zanimive, da je vredno, da si jih človek ogleda. Zlasti občudovanja vredna je dresura levov, slonov in drugih divjih živali. Človek nehoti pozabi, da je v bližini tako nevarnih zverin, kakor so afriški Levi. Posebno pozornost vzbujajo cebra, konj in elegantna plesočka dama. Za izborna zabavo skrbe tudi plesalka na vrvi, džongler in dva izvrstna akrobata s svojimi čudovitimi skoki.

Elektrodiograf »Ideal«, zraven glavne pošte, ima od sobote, dne 3. septembra do torka, dne 6. septembra sledeči spored: V zverinjaku. (Po naravi.) Konec Karla Pogumnega. (Po romanu »Ana of Geiersteine«.) Izdelovanje konfetov. (Po naravi.) Dogodek iz življenja kraljice. (Drama.) Luka reporter. (Jako komično.) Zadnja predstava se ob lepem vremenu vrši na prostem. Dodatek k zadnjima predstavama ob 7. in pol 9.: Častnika iščem. (Komično.) Neprijetno prenočišče. (Komično.) Misteriozen sled. (Komično.) Dvoboj s kratkovidnim gospodom. (Komično.) Vsa torka in petek ob 6. do 10. sodeluje sl. »Slovenska Filharmonija«.

Kako ubožno je bilo v Trstu trgovsko »sredstvo«. Bodoča Vlačja in izredno nogo gostilna. Kolo je prostega toka, črna plesanka, ima veliko prebivalstvo in tovarniške številke 797 ter je vredno 140 K. — Pozor pred nakupom!

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 60 Hrvatov in 35 Macedoncev. V Heb je šlo 25, v Bucha 36, v Brezene 29, v Inomost pa 40 Hrvatov.

Ingrubljeno in najdeno. Delavec Franc Jare je izgubil sivo plahoto dva metra široko in dolgo, vredno 8 K. Sodni oficijant Avgust Jug je izgubil bankovec za 20 K. Zasebnica Pavla Kordinova je izgubila zapestnico, vredno 16 K. Vdova Marija Perič je našla srebrni prstan, vreden 3 K.

Narodna obramba.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za občino Moste vabi na slavnostno veselico povodom obletnice svojega obstanka, katera se vrši v nedeljo, dne 4. septembra 1910 na prostem pri g. E. Predoviču na Selu s sledečim sporedom: Godba prostovoljnega gasilnega društva »Kaselj«. Petje pevskega društva »Moste«. Srečolov, šaljiva pošta, korijandoli. Jagnje, pečeno na ražnju. Muzej raznih tropičnih zverin. Ples in prosta zabava. — Za dobro kapljico ter gorke in mrzla jedila v lastni režiji bode najbolje preskrbljeno. — Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina za osebo 30 v. Otroci do 10. leta prosti. Ker je čisti dobiček namenjen v šolski sklad, se preplačila hvaležno sprejemajo. Cenj. člani in prijatelje družbe k mnogobrojni udeležbi vabijo vabi odbor.

Kam pa jutri? Na veselico podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v Mengšu, katera se vrši jutri, v nedeljo, dne 4. septembra t. l. v najširšem obsegu pri gosp. Gregorcu. Ljubljanski izletniki pridejo lahko z vlakom, kateri vozi ob 2. popoldne z državnega kolodvora in pridejo ob 3. popoldne na postajo Jarše — Mengše in imajo odtod do trga še 20 minut. Vsem prijateljem zabave veljaj za jutri geslo: »Mal položi dar, — domu na oltar!«

Društvena naznanila.

Izredni občni zbor »Glasbene Matice« se vrši v ponedeljek, dne 5. septembra ob 8. zvečer z dnevnim redom: Sprememba pravil; na kar člani »Glasbene Matice« vnovič opozarjamo. Odbor.

VII. redni občni zbor »Prosvete« se vrši v ponedeljek, 5. septembra ob 7. zvečer v hotelu »Ilirija«. Pričakujemo obile udeležbe.

Opozarjamo še enkrat na občni zbor akad. fer. društva »Sava«, ki se vrši 4. sept. točno ob 10. popoldne »pri Roži« v Židovskih ulicah. Razven o reformah v društvu se bo posvetovalo o nameravani organizaciji vsega narodno - naprednega dijaštva. Zato vabimo poleg društvnikov vse gg. starejše društva in narodno-napredno občinstvo in dijaštvo na ta pomemben zbor našega dijaštva.

I. narodno-radikalni zaupni sestanek se vrši v Ljubljani v veliki dvorani Mestnega doma v dne 6., 7. in 8. septembra 1910 s sledečim sporedom: Dne 5. septembra: zborni programatični odseki posameznih društev. Dne 6. septembra: Ob pol 9. začetek sestanka in volitev predsedstva. Nato slede referati. Tov. R. Krivic: Versko vprašanje. Tov. Fr. Šlibar: Narodnostno vprašanje. Tov. Agneletto: Gospodarsko vprašanje. Dne 7. septembra: Tov. Jak. Uratnik: Socialno vprašanje. Tov. Černič: Politično vprašanje. Tov. Semrov: Organizacija. Dne 8. septembra: Zaključno zborovanje in prebranje resolucij. Sestanek se vrši po § 2 in sicer se začne vedno ob pol 9. popoldne in se nadaljuje ob pol 3. popoldne. Vsak priista nar. rad. struje naj smatra sestanek za obvezen. Za prenočišča je preskrbljeno. Vabila oziroma legitimacije se dijakom ne pošiljajo, ampak se dobe do 5. septembra vsak dan od 10. do 11. v prostorih akad. fer. društva »Prosveta«. Vsa pojasnila daje »Pripravljalni odbor za I. nar. rad. zaupni sestanek«, Ljubljana, Mestni dom.

Odbor tel. društva »Sokol II.« naznanja svojim članom, da se udeležimo v nedeljo, dne 4. t. m. prireditve Sokola v Kamniku korporativno v kroju. Zbirališče točno ob 1. uri pred državno telovadnico. Povratak z vlakom ob 11. uri zvečer.

Odbor tel. društva »Sokol II.« vabi vse svoje člane na sestanek, ki se vrši v ponedeljek, 5. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji br. Fr. Kavčiča na Privozu. Ker je ta sestanek jako važnega pomena, prosí odbor, da se ga zanesljivo vsakdo udeleži. »Na sdr!«

Slov. delavsko pevsko društvo »Slavce« v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 4. septembra 1910 veliko komarjevo veselico na vrta, v gosdu

in notranjih prostorih nove restavracije na »Zagrebem« v Spod. Šiški. Sodelujejo: Društveni pevski zbor, popolna »Slov. Filharmonija« in kmetijska godba. Spored: Pevski nastopi »Slavce«: 1. J. Aljaž: »Na dan«; zbor z baritonamospo-vo g. A. Wouko. 2. a) M. Bajuk: »Vsi so prihajali«; b) M. Bajuk: »Odpiraj, dekle kamrico«. Slovenski narodni pesmi. 3. A. Nedved: »Lovčeva pesem«; zbor. 4. a) M. Bajuk: »Se davno mračilo«; b) M. Bajuk: »Kaj pa dekle tukaj delaš?« Sloven-ki narodni pesmi. 5. J. Aljaž: »Na bregu«; zbor. Promenadni koncert »Slov. Filharmonije«. Ljudska veselica na vrta, z vsakovrstnimi zabavami. Godna veselica nad razgle-duje kmetijska godba. Otroško zabavišče z raznimi igrami. Komarjev se-menj. Stanti z odpustki in drugim sejmarskim blagom. Vinska poskuš-nja v kleti. Točila se bodo najboljša vina toda le v kozarcih. Razgledna panorama ali Ljubljana in okolica v barvah. Velikanski daljnogled, opazovanje novega »komarjevega kometa«. Lov na srečo s krasnimi dobitki. Ribarstvo v motnem bode vsakemu dovoljeno. Šišenska pošta za resno in ljubavno dopisovanje. Razne druge zabave. Vsi prostori bodo krasno razsvetljeni. Cene potreb- bi navadne. Dohodi na komarjevo veselico bodo: Iz Lattermannovega dvoreda in iz Spod. Šiške. Začetek ob 3. popoldne. Vstopnina 50 vin., 20. društvniki in otroci do 10 let prosti. K obilni udeležbi vabi odbor. Ob neugodnem vremenu se vrši komarjeva veselica v cellem obsegu na — Vinso trgatav priredi »Olepis- valno društvo v Rožni dolini« pri Ljubljani v gostilni g. Končana v nedeljo, dne 2. oktobra t. l. Cenjena društva v bližini se vabijo prosijo, naj ta dan ne prireajo veselice.

»Sokola« v Št. Vidu nad Ljublja- no opozarja ponovno, da ne napravi jutri javne telovadbe in ljudske vese-lice, ker ima več drugih društev v okolici veselice. Odbor.

Iz Litije. Ker pričemo spored za prvi javni nastop dne 8. septem- bra 1910 našega telovadnega dru-štva »Sokol« v ponedeljek, se nam dozdeva potrebno, vse častite ude-ležnike naše prireditve opozoriti še na nekatere formalnosti. Odbor »So- kola« je ukrenil vpoštevajoč razne okolnosti, da se vrši nastop in ljudska veselica le popoldne vže večkrat omenjenega dne. Tako zamude ude-ležniki le polovica dneva. Popoldne se srečata v Litiji brzovlak z osebnim vlakom. Torej bo skupni sprejem za vse, ki se pripeljejo iz Ljubljane in Celja. Po sprejemu korakamo v en četrt ure oddaljeno Šmartno. Tu bo preskrbljeno, da se vsak lahko okrep-ča. Zdi se nam potrebno na to opozo-riti. Ob 3. popoldne bo javna telo- vadba in veselica v Litiji. Za odhod imajo posetniki kaj primerne vlake. Proti Ljubljani ob 8.15 ali 11.30, proti Zagorju 7.15 ali ob 1. ponoči. Zveje so torej zelo ugodne. Več dru-štev nam je že prijavilo svojo udelež- bo, od ostalih še pričakujemo odgo- vora. Kakor privoščimo bratskemu društvu v Kamniku, da ga slavno ob-činstvo moralno in gmotno podpre, tako si želimo tudi v Litiji, kar naj- mnogobrojnejše udeležbe. 8. sep- tembarba vsi v Litijo!

Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v sodnem okraju Li- tija se najiskrenejše zahvaljuje sl. posojilnici in hranilnici v Sv. Križu pri Litiji za podporo 20 K, katere je nje predsednik osebno izročil omen- jenemu društvu na letošnjem sklica- nemu, a se vsled zanikrne udeležbe nevrščem občnem zboru. Istotaka zahvala se izreka ob tej priliki tudi sl. županstvu na Poljsniku pri Litiji za darilce 3 K.

»Struna« v Idriji, izdatno po- množena, priredi dne 7. septembra, ob pol 9. zvečer v realni telovadni- ci koncert v korist podpornemu dru-štvu za slovenske visokošolce v Pra- gi in na Dunaju. Spored: Dvojak: »Slovenski plesi št. 8 (g - mol), orke-ster. Smetana: »Na morskem bregu«, klavir - solo g. Trost. Dvojak: »Slo- vanski plesi št. 4 (F - dur), orkester. Wieniawski: »Scherzo Tarentelle«. Fibich: Pesem. Gosli, solo g. Mirko Dežela, na klavirju g. Trost. Čajkovskij: »Chanson triste«. Čajkov- skij: »Andante cantabile«. orkester. Suk: »Pesem ljubezni«. Smetana: »Vaški praznik«. Klavir - solo g. Trost. Dvojak: »Slovenski plesi št. 3.« (As - dur), orkester.

Salonski orkester v Novem me- stu vrši jako lepo svojo nalogo. Mar- sikavo veselo uro je že nudil novo- meškemu občinstvu s svojim sodele- vanjem pri raznih zabavnih prire- ditvah. Jesensko zabavno sezono je otvoril v četrtek, 1. septembra, na jako ugoden čas in sicer je priredil zabavni večer v veliki dvorani Na- rodnega doma. Občinstvo se je v mnogobrojnem številu odzvalo vabi- lu, ki je s svojim bogatim progra- mom in vključ temu sinkimi cenami

obstalo mnogo umetniškega užitka, veselja in zabave, razvedrila v teh klavirskih dneh. Vredno je omeniti, da ima letos orkester lepo število iz- vrstnih in poleg tega marljivih in potrjvalnih moči. Glavnemu delu je sledil živahen in dolgo trajajoč ples. Ni mi treba omenjati, da žanje in bo žel marljivi orkester zanimanje in simpatije občinstva in s svojo potrjvalnostjo pridobil godbi še mnogo prijateljev.

Iz Hrastnika. Zopet je zadobil naš »Sokol« udarec. Okrajni šolski svet je prepovedal naraščaj, na kate-rega smo stavili svoje nade. Proti tej prepovedi okrajnega šolskega sveta, se žalibog niti pritožiti ne moremo, ker imamo telovadnico v šoli. — Umevno je, da bo temu udarcu sledil v kratkem drugi, da nas bodo nam- reč popolnoma enostavno postavili — pod kap. Da na to prijetnost ne bo treba čakati niti eno leto, bode že preskrbel naš nemški okrajni šolski svet. Pred nami sta le dve poti — ali obupati, ali pa delati na to, da dobi- mo v najkrajšem času svojo hišo, ka-tera naj bi ne bila samo dom bratov »Sokolov«, temveč dom vsega narod- nega Hrastnika! — Naj bi bilo vse slovenski javnosti ležeče na tem, da bi se Hrastnik ohranil, saj je Hrast- nik po svoji legi mnogo pomembnej- ši za ohranitev slovenskega življa, kot mnogi obmejni kraji, za katere se žrtvujejo tisočaki in tisočaki, kaj- ti veliko nevarnejši je črv, ki gloda pri srču, kot na — mezincu!!

Slovenski Jug.

— Zaupni shod Starčevičeve stranke prava je bil te dni v Zagre- bu. Shod je na predlog župnika Za- gorca sprejel resolucijo, v kateri se naglašja: 1. da ostaja stranka na dose- danjem svojem državno-pravnem pro- gramu in da bo na temelju tega pro- grama samostalno stopila v volilno borbo; 2. stranka poziva vse rodolju- be, ki so iskreni pravaši, naj se ji pridružijo in delujejo na to, da zma- gajo njene ideje. Na to se je izvolil agitacijski odbor, ki ima voditi voli- lno borbo. O kandidatih se je razvila živahna debata. Določili so se kandi- datje za 24 volilnih okrajev, dočim se jih 20 še naknadno določijo.

— Naknadne volitve v bosanski sabor se vrše danes. Izvoliti se ima 8 poslancev in sicer 4 hrvaške, dva srbska in dva mohamedanska. V srbski in mohamedanski kuriji ne bo nobenega volilnega boja, ker so po- stavljeni samo oficijalni kandidati. V hrvaški skupini bo volilna borba živahna, ker sta tako Mandičeva ka- kor tudi Stadlerjeva klerikalna stranka postavile svoje kandidate. In da bo zmešnjava še večja, kandidira v I. kuriji na svojo pest pisarniški oficijal Josip Nadvornik, čegar ves program je, da je katolik in Avstri- jeec. Kakor ime kaže, je ta mož naj- brže rodom Slovenec. Če je Slovenec, bi bil lahko opustil delati zgago Hr- vatom v Bosni, ki imajo itak sami seboj dovolj posla.

— Nove občinske volitve v Sara- jevu bodo meseca oktobra in sicer še na podlagi starega občinskega voli- nega reda. Toda ta občinski svet ne bo dolgo na krmilu, ker bo vlada že prihodnje leto dala Sarajevu in Mo- staru nov mestni statut. Na to bo občinski svet zopet razpuščen in raz- pisane nove volitve.

— Slikar Vlaho Bukovac v Za- grebu. Te dni je dospel v Zagreb zna- ni hrvaški slikar Vlaho Bukovac, profesor na umetniški akademiji v Pragi. Bukovac bo slikal za galerijo mestnih županov portret prejšnjega župana in sedanjega sekcijekega na- čelnika dr. Amruša.

— Poneverjenje v Belgradu. V Belgradu so te dni odkrili veliko po- neverjenje. V blagajni finančnega ministrstva manjka 170.000 dinar-jev. Kdo je vsoto poneveril, ni dogn-ano. Prijeli so bivšega blagajnika fi- nančnega ministrstva Bogdana Mar- kovića, češ, da je on odgovoren, ker ni dovolj nadziral svojih uradni- kov.

— Črnogorski kralj v Belgradu. oficijalno se zatrjuje, da je črnogor- ski kralj Nikola prestolonasledniku Aleksandru povedal, da pride ob pri- liki svojega potovanja po Evropi tu- di v Belgrad in Sofijo. Kralj Nikola cestane v Belgradu dva dni kot gost kralja Petra.

— V Zagrebu artovan Kranjec. Te dni so prišli v Zagrebu Antona Vajdeca, doma iz Zagorja na Kranjskem. Mož ni znal razločevati med svojim in tujim blagom. Vlo- mil je namreč v klet trgovca Ferusa ter si prilastil blazino, ki je vredna 30 kron. Ker ni imel v žepu cvenka, je sklenil blazino zastaviti. Napotil se je v zastavljalnico. Toda mož ni imel sreče. Medtem so že odkrili tatvino ter jeli zasledovati tatu. Za- grebski redarji so prebrisani ljudje in so takoj uganili, da bo najbrže ukradena blazina takoj potovala v zastavljalnico. In niso se motili. Prav, ki je Vajdec hotel prestopiti prag zastavljalnice, ga je zgrabila roka pravice. Vajdeca so izročili so-

dišču in pričakovati je, da bo »v var- nem zavetju« imel dovolj časa, da se bo prepričal, da se sme v zastavljal- nico nositi samo — svoje stvari.

Šolska poročila.

Vzprejem učencev na c. kr. II. drž. gimnaziji. Občinstvo opozarja- mo, da se bodo učenci, ki žele na novo stopiti v 1. razred, na c. kr. II. drž. gimnaziji sprejemali v petek, dne 9. septembra od 9.—12. ure dopoldne. Vzprejemne izkušnje pa se bodo vrši- le v soboto, dne 10. septembra od 8. ure zjutraj naprej.

Izpred sodišča.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča Bračič - Pirc.

Danes bi moral stati pred tukaj- šnjim porotnim sodiščem bivši ured- nik »Jutra« Franjo Pirc. Tožil ga je Ivan Bračič, bivši ravatelj hotela »Uniona« v Ljubljani in sicer radi pregreška zoper varnost časti, katerega je zakrivil s tem, da je pri- pomogel ter priliko dal, da se je v »Jutru« in sicer v št. 84, dne 26. ma- ja 1910 med dnevnimi vestni priob- čila pod zaglavljem »Bračič je zaklal svojo kuharico?« žaljiva notica, gla- seča se: »Bračič je zaklal svojo ku- harico?« Od neke strani, ki Bračiča dobro pozna še iz Reke, se nam poro- ča, da se je v Reki govorilo, da je Bračič nekoč v izbruhih svoje silovitosti z nožem zaklal svojo kuharico. Ker nečemo nikomur, tudi Bračiču ne, namenoma delati krivice, smo se tozadevno obrnili v Reko, kjer dobi- mo tudi druge podatke o Bračičevem vedenju. Bračič nam bo gotovo hva- ležen, če se izkaže, da ta govorica ne odgovarja resnici.« — Do obravnave sploh ni prišlo, ker je Pirc podal Iz- javo, da je bil takrat bolan, vsled če- sar ni mogel opravljati posla odgo- vornega urednika. Vsled tega obža- luje, da je prišla ta notica v list. Vsa- ka stranka trpi svoje stroške. Toži- telj plača sodne stroške za porotno obravnavo. Bračič je tudi opravi- čen to izjavo Pirca priobčiti v listih.

Razne stvari.

* Sneg. Okrog Isla je zapadel včeraj sneg tako tudi na višjih gorah na Tirolskem.

* Pošta se je podrla. V Iglavi se je podrl velik del nove pošte, ki jo še zidajo. Zasulo je mnogo delavcev, toda razen dveh, ki sta ubita, so se vsi rešili.

* Kolera v Rimu. V zadnjih 24 urah je nanovo zbolelo 18 oseb; 11 jih je umrlo.

* Major radi revščine skočil pod vlak. 57letni nemški major Gustav Fritz je v Genfu skočil pod ekspres- ni vlak. Bil je takoj mrtev. Pri njem so našli 15 centimov denarja.

* Strela na vlak. Blizu Florence je bilo oddanih na brzovlak, ki vozi iz Rima, več strelav. Pri več oknih so bile pobite šipe; zadet ni bil nih- če. Z brzovlakom se je vozil italijan- ski ministrski predsednik Luzzatti.

* Polkovnik ponesrečil. Na va- jah v okolici Djakovarja je padel poveljnik 14. pehotne brigade iz Zemlina, polkovnik Fran Schreitter vitez Schwarzenfeld tako nesrečno s konja, da se je težko poškodoval. Prepeljali so ga v djakovarsko bol- nišnico, vendar je malo upanja, da bi ostal pri življenju.

* Umor v vili. V vilo rentirja Bochoederja v Ohrdrufu blizu Lip- skega je vlomil neki zločinec, ki je ustrelil rentirjevo ženo, njegovega sina pa težko ranil. O storilcu ni sledu.

* Umor ali samomor Tržačanke. V Draždanah so našli v nekem hotelu 20letno gospodično Bardas iz Trsta ustreljeno. Ker se ne ve, ali se je zgodil umor ali samomor, so zapri dekličinega ljubimca, nekega tehnika iz Trsta, ki študira na vseučilišču v Draždanah.

* Mantegazzova oporoka.. V svo- ji oporoki priporoča pravkar umrli Paolo Mantegazza svojim sinovom dve stvari kot temelj »koristnega, silnega in srečnega življenja«, nam- reč vedno delati in nikogar ne pu- stiti trpeti. Svoje dnevnike je zapu- stil soprogi z naročilom naj iz njih objavi, kar je splošno koristnega; potem pa naj jih seže.

* Napad na Sandanskega. Bol- garskega četovodjo Sandanskega je te dni iz zasede napadla neka sovraž- na četa, ko je jahal iz Banike v Mevljak. Sandanski in njegovi spremljevalci so odnesli zdravo kožo, ker so imeli izvrstne konje.

* Republikanska ideja na Portu- galskem. Občinski svet v Lisboni je sklenil, da ne bo dajal mestne poli- cijske straže članom kraljeve rodbe- ne, kadar se bodo vozili na sprehode. Častniki so si ustanovili svojo »Na- rodno častniško ligo«, ki je popolno republikanskega mišljenja.

* Kralj v strahu. Angleški kralj Juri je bil te dni s svojimi lordi na lovu. Nenadoma so se spro-

žila puška nekega lovca in svinčena zrna so se zarija v poleg kralja otočnega lorda in njegovega priganjača. Kralj Juri je bil radi nesreče zelo razburjen.

* Borilce ubit. Najboljši francoski borilec, mons. Aubry, je bil te dni v nekem boju ubit. Njegovemu nasprotniku se je izvil meč (rapir), ki je Aubryju z silo priletel v prsi. Aubry je bil v nekaj minutah mrtev.

* Draginja mesa — odstranjena. Dne 1. septembra ponoči ob 12. se je odprla meja za uvoz mesa iz Rumunije v Avstrijo. Draginja je torej odpravljena, kajti brihtna avstrijska vlada je dovolila uvoz mesa tisti državi, ki ga more najmanj poslati v Avstrijo.

* Zopet povodenj. Na Sedmograškem so bili te dni veliki nalivi. Zelo obširna polja so popolnoma pod vodo. V okraju Bacs se je zrušilo krog 70 hiš. Baje je utonilo tudi več ljudi.

* Madžarski poštenjak. Madžar Zucker, veletržec s steklenimi predmeti v Budimpešti, je svojo zalogo, vredno kakih 39.000 K, prav visoko zavaroval, nato vse blago odstranil, potem pa trgovino in skladišče zažgal. Pri preiskavi so vse blago našli v skritih skladiščih. Zucker ima 700.000 K premoženja ter je obični svetovalec. Madžarski poštenjak je zdaj pod ključem.

* Najstarejša ladja na svetu, ki je še v službi je gotovo danska ladja »Detvende Brödren«, ki jo zdaj popravljajo v Porsgrundu. Poškodovana se je na poti na Marsko, kakor hitro pa bo popravljena začne spet s svojim popotovanjem po morju. Zgrajena je bila l. 1786. Ta ladja ima še drugo posebnost: ves čas so bili na njej do sedaj le štirje kapitani.

* Aretovan nadsprednik. V Budimpešti so zaprli nadsprednika državnih železnic Josipa Szatmarija, ki je v zadnjem času izvršil pri potnikih več tatvin. V njegovem stanovanju so našli mnogo zastavljenih listkov, na katere so bili zastavljeni ukradeni predmeti.

* Drag »špas«. Pruski finančni minister je zadnjič po kosilu na novem kraljevem gradu v Poznaniu baje dejal: »Poznanjski »špas« je vreden 35 milijonov mark.« Mislil je s tem stavbo kraljevega gradu. — I ni, zakaj bi ne mogli biti tudi taki »špasi«, saj ljudstvo rado plača.

* Sladkosnečen Madžar. V Budimpešti so zaprli privatnega uradnika Evgena Polgarja radi poneverjenja. V njegovem stanovanju so našli nebroj deloma praznih, deloma s polnih steklenic najrazličnejših likerjev; dobili so veliko množico najrazličnejšega sladkega peciva itd. Poleg tega je redil mož 70 rac, 80 zvesti in 200 plemenskih kur. Za svoj zloodec je Madžar poveril v dveh letih 15.200 K.

* Nevarna služkinja. V Kolinu so zaprli neko žensko in dva moža, ker so hoteli predati briljantno brožo. Dognalo se je, da so vsi trije člani vlomilske družbe, ki ima svoje zapornike v Frankobrodu, Berlinu, Hamburgu in drugih večjih mestih. Aretovana ženska si je najraje poskala službo pri kakih samostojnih ženskih katero so potem njeni zavezniki z denarno pomočjo o pripravnem času aretirali.

* Oudelki za molčeece na železnice. Najboljši del zabave je molčanje, pravijo Angleži, kateri v vagonu včasih po cele ure molče kakor riba in samo opazujejo sopotnike. Železnična družba »Great Northern« je v zadnjem času na svojih progah dala za molčeece potnike vpeljala celo posebno »oddelke za molčeece«, kakor imamo pri nas n. pr. oddelke za nekačbe. Ta novost je bila sprejeta z velikim veseljem, in popotniki se za tiste oddelke, na katerih je napisano »molčati«, kar rujejo.

* Stotisoč kron za molčanje. Znanonovedski ritmijster Mihálovics, zgojitelj v rodni nadvojvoda Jozefa, s katerim je imel enkrat buren nastop, je nameraval izdati svoje dobitke pod naslovom: »Moja tragedija«. Knjiga je bila že v tisku, ko mu je rokopol odkupil nadvojvoda za 100.000 kron. Mihálovics se je zavezal obenem, da njegovi spomini sploh ne pridejo več na svetlo in se je odpeljal v Ameriko. Tu se je pač prav do besede izpolnil pregovor, da je molčanje zlato.

* Kako se dela s Poljaki na Pruskem. »Frankfurter Zeitung« objavlja sledeči skoro neverjetni slučaj: Neki veleposestnik na vzhodnem Pruskem si je vzel Poljakinja iz Gabcice za dekle. Ker je bila pošena in pridna, jo je obdržal. Naenkrat pa je bila aretirana in zaprta, kar morajo baje tuji podaniki vsako leto do 20. decembra zapustiti nemško državo. Zdej je v zaporu brez vzroka že celih 8 mesecev; njen bivši gospodar mora zanjo povrniti plačevati še po 80 penigov na dan. Na intervencijo gospodarstvo so uradi odgovorili, da pravne okoliščine ne dovoljujejo, da bi jo izpustili. — To se godi v »najbolj kulturni« državi. Zato bodo pri

nas Poljaki seveda še nadalje podpirali naše nemške vlade.

* Umer vrtnarja. V budimpeštanski okolici je vzel kmeto leto Bolgar Peter Nikolov v najem vrt za zelenjavo. Pri delu sta mu pomagala rojaka 60letni Nikolaj Gajgor in njegov 24letni sin. Dne 24. oktobra m. l. je Nikolov izginil. Takoj naslednji dan je stari Gajgor vse prodal ter se s svojim sinom vrnil v Bolgarijo. Tu je Gajgor pravil Nikolovi ženi, da je njen mož pobral 10.000 K denarja ter pobegnil. Ta denar je bil do polovice njegov in njegovega sina, zato je zahteval, da mu žena povrne, kar je mož odnesel. Ženi se je baje radi tega vse prodalo. Letos sta zopet prišla oba Gajgorja v Budimpešto, da bi dobila kak vrt v najem. Za njima je prišla žena Nikolova, ki je začela natančneje izpraševati po svojem možu. Po daljših poizvedbah je dognala, da so otroci videli, ko sta Gajgorja zakopala njenega moža. Policija je zaprla očeta in sina radi opravičenega suma, da sta umorila in oropala Nikolova.

* Zgovorni vladar. Včeraj zjutraj je jezdil nemški cesar Viljem z velikim spremstvom v takozvani »Tiergarten« na izprehod. Med množico je opazil predsednika »Hanse«, dr. Riessera. Takoj je obrnil konja proti Riesseru, s katerim se je zapel v dolgo politično debato. Okrog cesarja se je nabrala velika množica občinstva, ki je z velikim zanimanjem poslušalo prvega govornika in prvega politika v nemški državi.

* Nevesta v srčaji. V Ameriki, tej deželi neverjetnosti, se je dogodila sledeča dogodka: Mladi Büchmann se je prav strastno zaljubil v mlado miss Cheek, ki je tudi imela Büchmanna neskončno rada. Vse bi bilo prav — kajti dote je gospodična imela dovolj — ko bi oče Cheek ne nasprotoval. Da bi preprečil morebitni beg mladih zaljubljenecv, je oče svojo hčerko vsako noč zaklenil v njeno sobo in pobral vso obleko. To ni nič pomagalo. V temni noči, ko je vse že spalo, potrkala nekdo na okno dekletovo, ona se zbudi, odpre, in že je bila v objemu mladega Büchmanna. Zleza sta po lestvici doli v že pripravljeno avtomobil in naravnost v župnišče. Župnik je bil seveda nevoljen, da ga ljudje niti ponoči ne pustijo pri miru, ko pa zagleda nevesto v tako nenavadni toaleti — imela je na sebi samo srajco in nogavice — začudenja kar ni hotelo biti konec. Büchmann mu je situacijo na dolgo in široko razložil in ni pozabil omeniti, da je bila Eva pri svoji poroki v raju še veliko bolj nezadostno oblečena. Župnik se je slednjič dal pregovoriti in za četrte ure je že zapustil župnišče mladi zakonski par. Stari Cheek je seveda zjutraj debelo gledal, ko so mu prinesli to čudovito vest. Pomagati se ni dalo seveda nič več, in zato je hčeri izplačal bogato doto in dal mlademu paru povrh še svoj očetovski blagoslov.

* Prvi pogled, ko vstopimo v kako stanovanje, nam pade na pod, ki mora biti torej v vsakem rednem gospodarstvu vedno v lepem stanju. Nimite se, cenjena gospodinja, bati kake zle obsodbe, ako rabite za mehka tla »Eglasine«, lakovo barvo, ki se v treh urah trdo posuši in s sijajnim bleškom svetli, vrhuteja je pa še zaradi posebne sestave neomejeno stanovitna. »Eglasine«, lakova barva za podo, se dobiva po vseh večjih trgovinah z materialnim, barvnim in specerijskim blagom. Edini izdelovalci: Tvornica lakov Bratje Eisenstädter na Dunaju, IV/1. Pazite natančno na varstveno znamko »Zeleni vitezi«, vpodobljeno na vsaki škatli.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dr. Susteršič dementuje. Praga, 3. septembra. Dr. Susteršič priobčuje v »Union« izjavo, da njegova stranka ni intrigrirala proti Hribarju, marveč nasprotno, da se je celo zavzemala za to, da bi bil Hribar izvoljen. Razume se samo ob sebi, da temu dr. Susteršičevemu pranju ne verjame nihče, ker je vsemu sv tu znano, da so slovenski klerikali na Dunaju hlinili, da so za Hribarjevo potrditev, dočim so v Ljubljani pritiskali na Schwarzja, naj Hribarja ne predlaga v potrditev.

Donava narašča. Dunaj, 3. septembra. Radi velikega deževja v zadnjih dneh je Donava silno narasla ter prestopila bregove. Bati se je povodnji.

Atentat na predsednika najvišjega sodišča.

Dunaj, 3. septembra. V vestibulu najvišjega sodišča je danes dopoldne neki neznanec, ki se piše, kakor se je kasneje dognalo, — Schwarz, streljal z revolverjem. Ko so ga prijeli, je izjavil, da je hotel ustreliti predsednika najvišjega sodišča, barona Ruberja in sicer zato, ker je bila neka njegova ničnostna uritosa odbita.

Glasovi o najvišji parlamentarne komisije.

Praga, 3. septembra. Vsi člani listi se obdržijo bavijo z večerajšjo sejo parlamentarne komisije češke »Svaza«. »Hlas Naroda« piše, da se je vsprilo večerajšnjih posvetovanj nadejati, da bodo od alej Čehi v parlamentu enotno nastopali. »Narodni Listy« pravijo, da je večerajšnja konferenca zdrav začetek jesenske parlamentarne kampanje. »Union« z velikim zadoščenjem pozdravlja večerajšnje sklepe parlamentarne komisije.

Dunaj, 3. septembra. O večerajšnji konferenci parlamentarne komisije češke »Svaza« razpravljajo tudi vsi tukajšnji listi. »Mittagszeitung« naglašja, da večerajšnji sklepi češke parlamentarne komisije dokazujejo, da se je z gotovostjo nadejati, da od slej preneha klubovalna politika »Slovanske Enote«.

Ogrski finančni minister na Dunaju.

Budimpešta, 3. septembra. Finančni minister dr. Lukacs se napoti prihodnji teden na Dunaj, kjer bo z avstrijskimi ministri konferiral o bančnem vprašanju.

Delegacije.

Budimpešta, 3. septembra. Kakor se zatrjuje, se delegacije sestanejo že začetkom meseca oktobra.

Ogrski proračun za leto 1911.

Budimpešta, 3. septembra. Ogrska vlada bo skušala državni proračun za leto 1911 spraviti pod streho v poslanski zbornici se pred pričetkom delegacijskega zasedanja, ki se prične baje že začetkom meseca oktobra.

Nameravan atentat na bolgarskega kraljeviča?

Budimpešta, 3. septembra. Večerni vlak, ki vozi iz Pešte v Rab, je po naključju ušel strahoviti nesreči s tem, da je imel pet minut zamude. Tik pred dohodom vlaka je na postaji Rab pri semaforu eksplodirala bomba, ki je razorala progo, zlomila tir in razstrelila semafor. Ako bi bil vlak pravočasno prišel na postajo, bi bil sfrčal v zrak. Ker se je s tem vlakom vozil bolgarski prestolonaslednik kraljevič Boris, se domneva, da je bil atentat namenjen njegovi osebi.

Srbski prestolonaslednik v Splitu in na Reki.

R.— Split, 3. septembra. Predsnočnim je bil napovedan prihod belgradskih pevcev s Cetinja. V zadnjem času je bil prihod odpovedan, ker se je z istim parnikom vozil srbski prestolonaslednik Aleksander. Na obali se je nabrala velika množica, ki je pričakovala kraljeviča. Pred prihodom so orožniki razganjali ljudi ob obali ter izpraznili tudi v bližini se nahajajočo kavarno. Dasi je deževalo, vendar se je množica zbrala na starem pomolu ter zažigala umetni ogenj. Žandarji so množico nagnali tudi od tod. Ljudje so se sicer pokorili organom, dajali pa so duška svojim čustvom s klici: Živela slova Hrvati in Srbov, živio kraljevič Aleksander!

Reka, 3. septembra. Srbski kraljevič je prenočeval v hotelu »Evropa«. Zvečer se je sprehal po Suvaku, kjer ga je ljudstvo navdušeno pozdravljalo.

Kuga na Ruskem.

Petrograd, 3. septembra. Zdravniška preiskava je dognala, da se je v vojašnici lovskega polka v Odesi pojavila kuga. Strokovnjaki so mnenja, ako tudi letos kuga in kolera ne natehate, da se boste prihodnje leto pojavili s podvojenjo silo.

Vojne med Turčijo in Grško ne bo!

Pariz, 3. septembra. Neki visokostojni italijanski politik se je izrazil, da je docela izključeno, da bi prišlo do vojne med Turčijo in Grško. Turčija bo kvečjemu pretrgala diplomatske zveze z Grško, vojne pa ne bo napovedala, ker vé, da bi velesile vojne absolutno ne pripustile.

Pogodba med Grško, Črno goro in Italijo.

Pariz, 3. septembra. Odlični italijanski diplomat zatrjuje, da obstoji med Grško, Črno goro in Italijo tajna pogodba, za katero vé tudi Turčija. Prav to dejstvo bo Turčija zadrževalo, da si bo preje temeljito premislila, predno bo Grški napovedala vojno.

Grška mobilizuje?

Pariz, 3. septembra. »Matin« javljajo iz Aten, da je vojno ministarstvo dobilo ukaz, naj tekmo 24 ur pokliče pod zastavo vse rezerviste.

Banko-francozo-angličke konference.

Moskova, 3. septembra. Tu se je docela na tihem vršila konferenca med zastopniki takozvane tripelentente, to je med Rusijo, Francosko in Angleško. Rusijo je zastopal minister sunanjih del Izvoljakij sam, Francoško in Angleško pa poslanika teh držav na Dunaju.

Gospodarstvo.

— Ljubljanska kreditna banka. V mesecu avgustu vložilo se je na knjižice in na tekoči račun 2.379.950 K 88 v dvignilo pa 2.237.572 K 46 v. Skupno stanje koncem avgusta 11.659.704 K 17 v.

— Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu avgustu 1910 je 269 strank vložilo 78.225 K 37 v, 295 strank dvignilo 72.176 K 58 v, 7 strankam se je izplačalo posojil 20.000 K. Stanje hranilnih vlog 4.487.454 K 19 v. Stanje hipoteknih posojil 2.998.900 K 99 v. Denarni promet 233.056 K 67 vinarjev.

— Komur ni svetovati, mu tudi ni pomagati. Mnogokrat slišimo tarpati gospodinj, da njena kava ni in ni za nič, akoravno kupuje najboljšo in najdražjo zrnato kavo. Dobra mamea ne ve, da za okusno kavo ne zadostuje samo dobra zrnata kava, ampak da je ravnotako važna dobra kavna primes, brez katere nobena kava nima ne pravega okusa in ne prave barve. Na dobro kavno primes marsikatera gospodinja polaga veliko premalo važnosti. Gospodinjam, ki hočejo imeti zares okusno in dobro kavo, svetujemo, naj kupujejo edino priznano izvrstno Kolinsko kavno primes iz Kolinske tovarne v Ljubljani.

Dragi bratje!
Po dolgi boleznici je preminul 31. avgusta t. l. naš dolgoletni član, brat
Milan Leustek
lekarnar v Ljubljani.

Bratska dolžnost naša je, da pokojnega brata spremimo k zadnjem počitku.

V to svrhu se zbiramo v nedeljo, dne 4. septembra t. l. do 3/3. uro popoldne v »Narodnem domu« ter se podamo na južni kolodvor, odkoder se ob 3. uri vrši pogreb k sv. Križu.

Na zdar!

Odbor ljubljanskega Sokola.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslemšek.

Mnogotere zdravniške izkušnje potrjujejo, da provzroči vsakodnevno zavziranje enega kozarec naravne Frane Jožefove grenčice že čez 5 do 6 dni polagoma zmanjšanje telesne teže, da pa pri tem ne nastopi niti razpadanje telesne moči niti motenje prebave. — Če se skozi 3 do 4 tedne zavziva staropriznana Frane Jožefova vodo in obenem s tem združuje daljše telesno gibanje vsak dan, se na ta način lahko popolnoma nadomesti potovanje v kopališča, ki vzamejo mnogo časa in so tudi precej draga. Zdravljenje raztolševanja se lahko s to najizdatnejšo rudninsko vodo izvaja tudi doma z izvrstnim uspehom. Povprašajte o tem svojega hišnega zdravnika. Svetovnoznana Frane Jožefova grenčica se razpošilja samo v popolno naravnem stanju in se dobiva v lekarnah, drogerijah in prodajalnah rudninskih voda. 22

Pri vsaki nevarnosti vsled nalezljivih bolezni so dietetični pripomočki edina zaščita; posebno je treba paziti na popolnoma neoporečno potno vodo. V takih časih, je Gieshübselska slatina, ki jo je šele pred kratkim zopet bakteriološko preiskal profesor Hueppe in prišel do sijajnega zaključka, sredstvo prve vrste, prizkušeno že pri mnogih epidemijah.

Kakor čujemo so poslednja leta v Zenevi, Brestu, Nisatu, Anversu, Bruslju itd. nastavili posebne šolske zobne zdravnike, ki naj preizkušajo zobe otrok, če so zdravi. Vzrok tej važni uvedbi je ta, da je razumno negovanje zob in ust za splošno zdravje največje važnosti. Obolenosti želoceca in sploh večkrat izvirajo iz pomankljivega čiščenja zob. Vsem zahtevam novejšega časa odgovarjajoče zobno čistilo kakor n. pr. »Sargov Kalodent« zobna krema v puščah se zatorej ne more zadosti priporočati za mehanično čiščenje zob.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospod Ant. Cvet v Mokronogu K 6.—, da oval g. Jos. Sink, živinozdravnik v Mokronogu, povodom svojega odhoda. — G. Petrovič, železn. uradnik v St. Petru na Krasu K 15.—, kot narodni davek železniških in poštini uradnikov v St. Petru za za julij. — Gosp. Martin Zarnik, nadučitelj v Trnovem K 10.—, kot izgubljen stav z dr. Goršičem glede zopetne volitve g. Ivana Hribarja za župana Ljubljane. — G. Zdravko Koren v Celovcu K 4.—, kot jubilejni dar. — Skupaj K 35.—. — Hvala! — Živel!

Podp. družba slov. vlačkoštevov na Dunaju. G. dr. Karel Triller, odvetnik v Ljubljani K 50.—.

Podp. družba slov. vlačkoštevov v Gradcu. G. dr. Karel Triller, odvetnik v Ljubljani K 50.—.

Podp. družba slov. vlačkoštevov v Pragi. G. dr. Karel Triller, odvetnik v Ljubljani K 50.—. — Gdč. Zora Svetličičeva, dijakinja v Ljubljani, sedaj v Idriji K 070, zamestnik: »Ker smo napravila ta špak, da sem bila bosa skozi vazo«.

Brušnja sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca avgusta 1910. l. sledeči promet:

I. Prejemki:	
a) Redni prejemki:	
1.) Prispevki iz nabiralnikov	902 K 22 v
2.) Prispevki iz podružnic t. j.:	
a) Kranjska 2360 K 41 v	
b) Štajerska 1130 „ 81 „	
c) Koroska „ „ 18 „	
d) Primorska „ „ 18 „	
Skupaj „ „ „	3590 K 40 v
3.) Razni prispevki t. j. darila, družb. blago itd.	3728 K 34 v
Skupaj „ „ „	8210 K 96 v
II. Izdatki:	
a) Redni izdatki:	
plače, remuncije, učiteljskemu osebju, razni račun. itd.	23636 K 76 v
b) Izredni izdatki:	
naložitev na glavnic, ozir. obrambni sklad	2668 „ —
c) pristojbine od volila pok. g. Viljema Polaka 11063 „ 83 v	
Skupaj „ „ „	37368 K 59 v
torej primanjkljaja „ „ „	15187 K 23 v

V Ljubljani, dne 1. septembra 1910.

Poslano.
Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po »Moll-ovem francoskem žganju in soli« dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot boleti utečujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenici po K 1.90. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na Dunaju, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahtevati Moll-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 29

Se dobi povsod!

Kalodent

neobhodno potrebna zobna Creme
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Odol

Kdor rabi vsak dan konsekvntno Odol, neguje na kar najboljši način zobe in usta.

Proti

koleri in griži

varuje vas najbolje želočni liker

FLORIAN

grenki.

Požirek »FLORIAN« se je obnesel v mnogih slučajih kot obrambno sredstvo zoper želočne in črvene bolezni!

Priporočeno od večakov!

Nobena hiša brez steklenice »FLORIAN«!

Varujte se ponaredb, ki niso »FLORIAN« in zdravju nič ne koristijo!

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetska kakovost „ „ 4-80.

Naslov za naročila: »FLORIAN«, Ljubljana.

Postavno varovano.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 1. septembra: Marija Knospler, hiralica, 71 let, Radeckega cesta 11. — Hedvika Unterluggauer, rejenka, 10 dni, Streliška ulica 15. — Bgžidar Ogrin, sin, zidarskega mojstra, 8 mesecev, Gruberjevo nabrežje 8.

V večinski bolnici:

Dne 31. avgusta: Matevž Jankovič, žagar, 65 let. — Fran Borštnar, klesar in posestnik, 52 let. — Ivana Zalezel, posestnikova žena, 40 let. — Ana Poljak, bivša laborantinja, 53 let.

Priloga našim rodbinam
kolinsko cikorijo.

Izborno varstveno sredstvo
MATTONIJEV
GISSHÜBLER

naravna
alkalična kislina
proti vsem
infekcijskim
bolezni;
izvira iz čiste
granitne skale.
Pri mnogih epidemijah sijajno preizkušeno.

Proti 6
zobobolu in gnjilobi zob
izborno deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod. lekarnar!
Prosim vlijudno, pošljite mi zopet
tri steklenice Vaše izborno delujoče
antiseptične melusine-ustne
vode, katere je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust je bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 306-2. Srednji tlačni tlak 736-9 mm

podav	Čas opazovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempe- ratura v C	Vetrovi	Nebo
2. pop.	733.2	131	slab jug	dež	
9. zv.	733.6	114			
7. zv.	733.5	121	sr. jvzh.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 11.5°, norm. 16.7°. Padavina v 24 urah 6.6 mm.

Zahvala.
Za vse dokaze sočutja o priliki,
ko nam je umrl naš ljubljani sin,
oz. brat in svak, gospod
Fran Maček
c. kr. okrajni glavar
izrekamo vsem najtoplejšo zahvalo.
Posebno se zahvaljujemo preblag.
gg. deželnemu godarskemu nad-
zorniku Konradu Rubbia, okrajnemu
glavarju dr. I. Doljanu, davčnemu nad-
upravitelju g. Derčaniju, vsem ostalim
g. c. kr. uradnikom ter stanovskimi
kolegom pokojnika kakor tudi vsem
pokojnikovim prijateljem in znancom
za spremstvo k večnemu počitku.
V Postojni, 2. septembra 1910.
Žalnoči ostali.

Gg. trgovci z vinom lahko pri meni
direktnim putem kupijo pristno
belo vino
iz leta 1909, istotako pa tudi prodajam
fin, namizna jabolka
Železniška postaja za ekspedicijo
tukaj.
Anton Gladki, župnik
Bedečevčina, Zagorska železnica
(Hrvaško). 2980

Slavnemu občinstvu naznanjam,
da sem
preselil brivnico
na Jesenicah iz hiše gosp. Hauptmana
v hotel „Kolodvor“.
Zahvaljujoč se slav. občinstvu za
dosedanje zaupanje se priporočam za
bodoče.
Stjepan Nošić,
brivec na Jesenicah.

Službe išče v maleni stroki izvršena
prodajalka
najraje na doželi. 3003
Naslov pove uprava. Sl. Nar.

2 dobra ključarska
pomočnika
sprejme takoj Rudolf Geyer,
Cesta na Rudolfovo železnico št. 10,
Ljubljana. 3000

Išče se tovarniški
vratar
za Litijo.
Pogoj je, da je oženjen in brez otrok.
Žena mora sodelovati v prid tovarne.
Ponudbe na rudnik v Litiji.

Mekarsulmski 2997
motor
4 HP letošnjega sestava, popolnoma
nov se takoj prodaja.
Natančneje se izve pri I. Me-
diku, oskrbniku na Fuži-
nah pri Ljubljani.

Mademoiselle Andrée Prévot,
(Parisienne),
Institutrice brevetée, avec l'
aide de Mademoiselle Charlemagne
représente ses leçons de français
le 1er Octobre. S'adresser à
partir du 25 Septembre, de 10h à Midi
et de 4h à 6 heures, Bieisweisova
cesta št. 9/II nad.

Ženitna ponudba.
V svrhu ženitve se želi mlad,
dobro nastavljen uradnik seznaniti z
gospodično, ne čez 25 let staro. Na
premoženje se ne gleda. Ponudbe le
s sliko, ki se takoj vrne, na uprav.
»Slov. Naroda« pod šifro:
„Srečna ljubezen“.
Diskretnost strogo zjam-
čena. 3001

Na hrano in stanovanje
se sprejme dve ali tri učenke
iz boljših družin. 2990
Več se poizve pri **Franji Maher,**
Škofja Loka, kapucinsko
predmestje št. 12.

Hiša naprodaj!
Naprodaj je hiša z dobro obi-
skano gostilno v lepem kraju pri
farni cerkvi in kolodvoru. Zraven je
tudi prostorov za več stanovanj,
ki se lahko oddajo v najem; pripravi
so tudi za kako obrt. — Zraven je
tudi veliko vrta za zelenjavo,
vse v dobrem stanju ter v lepem, im-
enitnem, prometnem kraju, pripravnem
za gostilno itd. 2998
Več pove uprav. »Sl. Naroda«.

Zahvala. 2984
Za mnoge tolažbe dokaze sočutja ob nenadomestni izgubi, ki
nas je zadela s smrtjo naše nepozabne sestre, svakinje in tete, go-
spodične
Marije Hanss
zlasti za mnoge prekrasne poklonjenje cvetice se zahvaljujemo ginje-
nega srca.
V Ljubljani, septembra 1910.
Žalnoči ostali.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljsko prometno-gospod. družbo v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
odporne trdote čisto nadzorovani dobroti kakor tudi svoje priznano izvrstno opo-
Priporočila in izpričevala 2944
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Dijaki ali učenke
se sprejmejo na lepo stano-
vanje in hrano blizu realke in
nunske šole po nizki ceni.
Naslov: A. Stibilj, Gradišče
št. 18, III. nadstropje.

Gospodična
se sprejme 2981
na hrano in stanovanje
na Marije Terezije cesti št. 6, II. nadst.

Gospodične
se sprejmo 2999
na hrano in stanovanje
pri nadučiteljevi vdovi na Poljanski
cesti št. 19, I. nadstropje (levo)

Absolventinja
trgovskega tečaja
želi službe v kaki pisarni, najraje v
mestu. Cenjene ponudbe na upravništvo
»Sloven. Naroda« pod »Absolventinja
trgovskega tečaja«. 2979

Išče se
učenec
iz dobre hiše, z dobrim izpričevalom
za trgovino mešanega blaga
pri 2982
L. Fürsager, Radovljica,
Gorenjsko.

in modno blago za
obleke priporoča
Sukna
Karel Xocian
tvornica sukna v
Humpolcu (Česko).
Vzorec franco.

Ceno češko
posteljno perje!
5 kg novega skubljenega
K 960, boljšega K 2-
K 12- belega, jako mehkega skub-
ljenega K 18- K 24- snežnega be-
ega, mehkega, skubljenega K 30-
K 36- Pošilja se franco proti povzetju.
Tudi se zamenja ali nazaj vzame
proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachs, Lobes 35.
pri Piznu na Češkem. 2967

Uradno dovoljena, že 15 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb
G. Flux
Gosposka ulica št. 6,
išče nužno:
meščanske in gosposke kuharice za Ljubljano,
Berlin, Sarajevo, Dunaj, Buda-Pest, Zagreb, Trst;
plača 30 do 60 kron; komorne strežnice in boljše
hišne, tudi k 1-2 osebam; nosilca jedil v Putj;
hotelsko blagajničarko, vzgojiteljice, nemške in
francoske bone, nadzornico otrok, pestunjo itd.
Prav dobra, stalna mesta. Potnina in drugo v
pisarni. 2965

Zahvala. 2984
Za mnoge tolažbe dokaze sočutja ob nenadomestni izgubi, ki
nas je zadela s smrtjo naše nepozabne sestre, svakinje in tete, go-
spodične
Marije Hanss
zlasti za mnoge prekrasne poklonjenje cvetice se zahvaljujemo ginje-
nega srca.
V Ljubljani, septembra 1910.
Žalnoči ostali.

C. kr. priv. tovarna za cement
Trboveljsko prometno-gospod. družbo v Trbovljah
priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od
avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in
odporne trdote čisto nadzorovani dobroti kakor tudi svoje priznano izvrstno opo-
Priporočila in izpričevala 2944
raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.
Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Sprejmeta se takoj
polirja k zgradbi
polirja k zgradbi
ceste. 2923
Več se izve pri podjetniku ceste na
Gornjem Jezeru, pošta Grahovo pri Rakeku.

Več gospodov
se sprejme takoj na
dobro domačo hrano.
Naslov se izve pri upravništvu
»Slovenskega Naroda«. 2923

Mlad mož, vojašine prost, samski,
ki se dobro razume na oskrbovanje
konj, se sprejme kot
kočijaž
v Kranjski tvornici železnin,
dr. z om. z. v Kamniku na
Kranjskem. 2974

Išče se
hišnik
oženjen, brez otrok, ki ima veselje do
vrtarstva. Prosto stanovanje in kurjava.
Plačilo po dogovoru. 2968
Kje, pove upravništvo »Sloven-
skega Naroda«.

Zavod Waldsee v Gorici.
Edini gosposki mestni zavod.
V prvi vrsti se skrbi za dobro vzgojo in pouk
gojencev, ki obiskujejo gorške c. kr. srednje
šole. Sprejemajo in poučujejo se tudi priva-
tisti. Občevalni jezik v zavodu je nemški in
deželni jezik. Lega zelo lepa in kraj zdrav.
Hrana izvrstna. Nadzorstvo strogo. Sprej-
majmo se le učenci iz boljših krogov. Pension
900 K. — Natančneje pojasnila daje
2932 **ravnateljstvo.**

Samokrese
najsikrebnje
dostreljene,
z državnim
dostrelnim
pečatom, naj-
boljše kako-
vosti in naj-
lepše izvir-
šitve, z jam-
stvom za brezhibno funkcioniranje dobavlja
c. in kr. dvorni
dehavitelj **JAN KONRAD**
v Mostu št. 550 (Česko).
Samokresi K 5.50, 6.50, 7.50, 8.50.
Glavni katalog z več nego 3000 slikam
na zahtevo gratis in franco. 2906
Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika.
Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Graščina
čez 1000 oralov, 150.000 m³
zrele smreke in mecesna,
1 uro od postaje, se proda za
525.000 K.
Ponudbe samo resnih reflekt-
antov pod »Vrednost 2.000.000«
na uprav. Sl. Naroda. 2994

Pozor!
Slav. občinstvu javljam, da sem
otvoril v Sodni ulici št. 5 svojo novo
krojaško obrt.
Priporočam se sl. občinstvu za blagohotno naklonjenost ter
obetam, da bodem vsa naročila točno, vestno in dobro izvršil. —
Cene primerne. 2993
IVAN KERSNIČ, krojaški mojster.
Sodna ulica št. 5.
Popravila se izvršujejo hitro in ceno.

Narodna kavarna
sprejme takoj
učenca
ki ima veselje do te obrti. 2860

se sprejmejo na dobro hrano in
stanovanje v zanesljivo dobro hišo.
Naslov pove upravništvo »Slov.
Naroda«.

Dijaka
iz dobre hiše v popolno oskrbo sprejme
gimnazijski profesor.
Naslov pove upravništvo »Slov.
Naroda«. 2941

Sprejme se takoj zanesljiv
delavec sodar
v zadružno klet. Ustmene ali pisme
ne ponudbe na zadružno Agro-Merkur
Janez Trdinova ulica 8. 2930

Kletarja
s kavcijo išče zaloga piva Goess
v Spodnji Šiški. Nastop takoj. Plača
po dogovoru. V tej stroki izurjeni
imajo prednost. 2955

Enonadstropna vila
na lepem prostoru, 15 minut od mesta
oddaljena, je po nizki ceni naprodaj.
Vila je pripravna za dve družini in
ima lep vrt. — Kje, pove upravništvo
»Slovenskega Naroda«. 2953

Gospodična
izurjena v knjigovodstvu in korespon-
denci, želi v kaki pisarni ali prodajalni
primerne službe.
Čas od 9—12. dop. in od 2—6. pop.
Prijazne ponudbe pod šifro »99« na
upravništvo »Sl. Naroda«. 2996

Pridna, zanesljiva 2943
blagajničarka
išče službe.
Vstopi lahko 15. septembra. Na željo
se predstavi. Cenjene ponudbe naj se
pošljejo pod šifro »Zadovoljnost
106« poštneleže Celje.

Ena ali dve lepo opremljeni
sobi z popolnoma sepa-
riranim vvhodom
se oddaste.
Ravnotam se
sprejmejo na
dobro hrano
Natančneje se izve pri **Fr. Saxu,**
Gradišče 7. 2872

Avtomobil
za 4 osebe
se po jako ugodni ceni proda.
Več se poizve 1528
v Sp. Šiški 220, pri Šebeniku.

Štedilna ognjišča „Triumph“

za gospodinjstva, ekonomije itd. v vsakrni izpolnjeni. Ze 30 let so najbolj priznana. Priznana tudi kot najbolj in najprej izdelek. Največja prihranitev goriva. Številčnost: štedilna ognjišča za hotelske, gostilne, restavracije, kavarno i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog 2040 franko proti doposlani znamki.

Tverica za štedilna ognjišča Triumph
S. Goldschmidt & sin, Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

C. kr. priv.

občna zavarovalnica

Assicurazioni Generali v Trstu

Ustanovljena leta 1831.

Jamstveni zakladi znašajo nad 366 milijonov kron.

Poslovni izkaz

zavarovalnega oddelka za življenje.

	meseca julija 1910	od 1. januarja 1910
Vložilo se je ponudb	1875	14572
za zavarovano vsoto	K 13.138.636-05	K 117.750.297-29
izgotovljenih polic je bilo	1385	12672
za zavarovano vsoto	K 11.268.767-40	K 102.210.562-65
Naznanjene škode znašajo	K 815.992-86	K 6.774.281-65

Pozor!

Prostovoljna javna dražba.

radi slabega vremena 2. t. m. bo v ponedeljek, dne 5. septembra 1910 od 9. ure naprej

prostovoljna javna dražba restavracijske,

hotelske in druge oprave

v skladišču g. Škrlija, spedite ja, Dunajska c. 29.

Za nakup jako ugodna prilika, na kar se slav. občinstvo opozarja.

Pozor!

Pozor!

Najbogatejša izbira vsakovrstnih jesenskih in zimskih oblačil za gospode in dečke
Telefon šte. 291.

Knjigarna in trgovina z muzikalijami

KLEINMAYR & BAMBERG

v Ljubljani, na Kongresnem trgu 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih uvedenih

učnih knjig

v predpisanih nakladah po najnižjih cenah.

Zaznamki učnih knjig se oddajajo zastonj.

VEČ 400 GODI NA

Mlad mož, vojašine prost, izučen v trgovini z železnino, zmožen slovensčine in nemščine, vaje ekspedicije, se takoj sprejme za

skladiščnika

pri Kranjski tvornici železnin, d. z. o. z. v Kamniku na Kranjskem, kamor naj se naslavlja ponudbe, če mogoče s sliko. 2975

Mlad postaven mož, ki govori slovensko in nemško se sprejme kot

sopotnik

proti visoki proviziji. Ponudbe pod **Franc Schulz Mürzzuschlag**, poste restante.

Iskrom domačo učiteljico vzgojiteljico

ki bi poučevala moje tri hčerke za II. in III. razred.

Matilda Majdičeva Kranj.

Prostovoljna javna dražba

pritlične hiše z vrtom se bode vrsta 2963

v nedeljo, dne 18. septembra 1910,

na licu mesta v Novi vasi (Glince) št. 79, županova Vič.

V hiši so 3 stanovanja, lega pripravna, t. k. okrajne ceste v Brda. — Hiša in klet.

Vključna cena 8500 K. Plačljivi p. got. ugodni. Dražbeni pogoji so na vpogled pri županstvu na Viču.

Smirnske imitacijske stenske preproge.

St. 2100. pre. vrste kakovosti, na obeh straneh enako, različnih vzorcev: ankora, sonca, druzila, tabore, pajke, lev, jelen, hleba, 2 papige, tiger, gamel, levicno.

v lepih barvah, okoli 100 cm šir., okoli 200 cm dolg. komad po samo K 5-00. 2905

St. 2000. isti vzorci in pr. vrsta, ležeči pes, 90 cm šir., okoli 180 cm dolg. samo K 4-00.

Bogata izbira namiznih in posteljskih garnitur, flanelastih posteljskih odej, koltrov itd. Brez risike! Zastonj dovoljena ali denar nazaj! Razpoložljivi po povzetju ali denar naprej.

o. in kr. dvorni dobavitelj

JAN KONRAD

razpošiljalnica v Mostu 549 (Češko).

Glavni katalog z več nego 3000 slikami na zahtevo vsakomur gratis in franko.

o. in kr. dvorni dobavitelj

Najboljša ura sedanjosti:

zlata, srebrna, tula, nikljasta in lahke se dabi samo pri

H. SUTTNER
Ljubljana, Mestni trg.

Lasna tovarna ur v Št. 2975

Yamaha ura samo I K O

Lepo posestvo

z obilnimi gospodarskimi poslopji, z velikim sadnim vrtom, dvema lepima gozdoma, travniki in njivami (14 do 15 oralov), vse v lepi, skupni legi, pol ure od Ljubljane, se pod jako ugodnimi pogoji proda. Pojasnila: v gostilni Zupančičevi v Ljubljani na Martinovi cesti. 2987

Ante Bačić trgovina z vinom na de-

helo, tovarna različnih

likerjev in lastna žganjarna **Sušak pri Reki.**

Dobro vpeljani **stalni zastopniki**

2978 v vseh večjih krajih na Kranjskem, Spod. Štajerskem in Koroškem se pod najugodnejšimi pogoji proti proviziji sprejmejo.

Pismene ponudbe z referencami na zgorajšnji naslov.

Zahvala.

Kot dedič po svojem preljubljenem blagopokojnem soprogu in očetu Josipu Anžlinu, posestniku v Stavčevi vasi pri Žumberku, se zahvaljujem „Prvi češki splošni delniški družbi za zavarovanje na življenje v Pragi“, ki nam je izplačala potom generalnega zastopstva v Trstu, tako hitro in kulantno celo zavarovalno svoto, akoravno je bil pokojni zavarovan pri njej komaj tri leta.

Toplo priporočam ta zavod vsakemu, ki bi se nameraval zavarovati na življenje.

Antonija vdova Anžlin

za se in kot varhinja svojih nedoletnih otrok.

Šolske knjige

za vse šole

v najnovejših predpisanih izdajah ter

vse šolske potrebščine

v najboljši kakovosti priporoča po zmernih cenah

L. SCHWENTNER

v Ljubljani,

Prešernova ulica št. 3 (poslopje „Mestne branilnice“).

Glasbena Matica v Ljubljani

Vpisovanje v glasbeno šolo se bo vršilo v torek 6. in sredo 7. septembra dopoldne od 9.—12. in popoldne od 3.—5. ure; v petek 9. in soboto 10. septembra popoldne od 4.—6. ure, in v ponedeljek 12. ter v torek 13. septembra dopoldne od 9.—12., popoldne pa od 3.—6. ure.

Vsi vpisani učenci naj pridejo v sredo dne 14. septembra popoldne ob pol 5. uri k razdelitvi ur. Gojencem šole se podaja umetniško-glasbena izobrazba v klavirju in v violini od prvega začetka do popolne konservatorijske in koncertne višine; v violi, violončelu, kontrabasu, flauti, oboi, klarinetu, fagotu, trobenti, rogu, pozavni do dostojne usposobljenosti za sodelovanje v orkestru; v solopetju od začetka do operne in koncertne višine in v vseh znanstveno-teoretičnih vedah, t. j. v glasbeni teoriji, harmoniji, kontrpunktu in eventualno kompoziciji in glasbeni zgodovini popolna izobrazba za razumevanje skladb in predpogoje za skladanje, dirigiranje, pevovodstvo, kapelnštvo itd.

Zavod stoji pod artističnim vodstvom g. koncertnega vodje M. Hubada in pod administrativnim vodstvom g. šol. ravnatelja Frana Gerbiča.

Na zavodu poučuje 17 glasbenih učiteljev; med temi: Fran Gerbič, M. Hubad, Jos. Vedral, Jan Rezekov namestnik, Vida Talich-Prelesnikova, Anton Lajovic, Klotilda Praprotnik, Jara Chlumecka, Jos. Pavlič in dr.

Pri vsprejemu je vplačati društvenino staršev, vpisnino učencev in ukovino za drugo polovico septembra, eventualno, kdor hoče, tudi za oktober.

Ukovino je plačevati en mesec naprej. Višina ukovine v posameznih predmetih je različna in znaša za nekatere predmete od 6—8 K na mesec, za nekatere pa po 4 K na pol leta.

Natančnejši podatki so razvidni iz plakatov.

2985

3 gospodične

se sprejmejo v ohranbo. Dve separirani sobi in klavir na razpolago.

Kje, pove upravnistvo »Slovenskega Naroda«.

2780

Zapomni si, prinese ti mora samo „Ottoman“

cigaretni papir ali stročnice, in naj te ne motijo

slične ponaredbe slabe kakovosti!

III 424

Vsakovrstna ročna dela in pripadajoči material.

Predtiskarija, vezenje na roko in stroj, montiranje, plisiranje itd. Vezenje praporov in društvenih trakov.

Zunanjim naročilom se ustreza vestno in točno.

M. DRENIK

Ljubljana — Kongresni trg 7. — Ljubljana

Največja zaloga telovadskih oblek in sokolskih potrebščin,

kakor: telovadne hlače, majice, čevlji, čepice, rdeče srajce, znaki, pasovi, trobke, vrvice itd.

Zunanjim naročilom se ustreza vestno in točno.

SVETOVNOSLAVNI

FERNET-BRANCA

tvrdke Fratelli Branca v Milanu

edine in izključne lastnice tajnosti o pripravljanju

je najuspešnejša želodčna grenčica na svetu!

Neutrpijiva v vsaki družini! — Dobiva se v Ljubljani pri:

J. Buzzoliniju; Anton Staculu; slaščičarni Jak. Zalaznika.

Mlad solicitor

izurjen v vsem notarskem delu z eno in pol letno odvetniško prakso išče službo. — Naslov pod »Priden in vesten« pri upravn. »Slov. Naroda«.

2916

Kočijaž

star 29 let, zmogel slovenščine in nemščine, išče službo.

2918

Več pove D. REPE na Bledu.

Stampilije
vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavičkovih stampilij
Ljubljana, Sv. Petra c. 6.
Ceniki franco.

Gramofone

najboljše vrste po najnižji ceni
avtomatične, posebno za gostilničarje pripravne
priporoča

Ivo Bajželj
Ljubljana

Marije Terezije cesta 11 (Kofizej).

Revnikar so dole najnovejšo slovensko ploščo k 3-50. — 1000 igel N 2-.

2514

Lud. Černe

uvodil, trgovci z urami ter zaprisoženi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfove ulice št. 3.

Velika zaloga

juvelov, zlatnine in srebrnine, različnih ur, uha-

nov, pr-

stanov,

veržic in

očal itd.

Blago prve vrste.

Solidna postrežba.

Cene na jnize.

Salvator francosko
: žganje :

je dandanes najboljša bol otešujoča zdravilo. Pravo samo z **SALVATOR**. Zaloga po vseh lekarnah, parfumerijah, in drogerijah ali pa pri izdelovalcu **S. Mittelbach, lekarna „Salvator“, in drogerija, Zagreb, Jelčićev trg 2.** 1787

Proti akutnemu in kroničnemu revmatizmu v členih in mišicah, protini, lumbago, nevralgijam itd. priporočajo največje zdravniške kapacitete posebno radi

Rimske toplice v Trzinu
(Montalcione) na Primorskem.

Prilodni žnago-skladi in stalni 38—40 stopij vroči klorovodni viri, dietno in pitno zdraviljenje, elektroterapija in masaža. Vse zdraviljenje pod zdravniškim nadzorom. — 40 elegantno opremljenih sob v stabilizirani. Arhitektski omrežje vodi med Trzinom in Toplicami. — Prospekt in pojasnila daje grafična uprava Nj. svetlosti kuzca Aleksandra Thurn in Taxis v Devinu na Primorskem. 2176

20 do 50 K na dan

lahko zasluži vsakdo brez razlike bivališča s prodajo dovoljenih srečk trajne vrednosti:

Velika nagrada!

Sposobne osebe dobe tudi stalno plačo.

Ponudbe na: Administracija »Neu Fortuna« Buda-Pešta V., Börse, Postfach 78. 2878

2 lepo meblovani sobi

ena s klavirjem se oddaste takoj posameznim gospodom. — Kopalnica v hiši. Vprašati je na: **Sv. Petra cesti št. 40. I. nadst.** 2940

Radi preselitve se proda ali da v najem dobro vpeljana

gostilna

s prostori za prekaževalnico, even za mesnico. — Nahaja se v bližini kolodvora v Ilirski Bistrici, vstop z eno tretjino skupne svote.

Naslov pove upravnistvu »Slov. Naroda«.

Pristen dober

brinjevec

se dobi pri

L. SEBENIKU v Spod. Šiški.

Na izbiro pošilja

resnim naročnikom

bluze — krila — perilo

domače in cestne halje, predpasnike, otroške obleke, klobučke in čepice, krsne oprave ter vsako konfekcijsko in modno blago

M. Kristoflič-Bučar

Ljubljana, Stari trg 28.

Priznana najboljša blaga. Cene nizke.

Naročila tudi po meri.

Vinske sode

nove iz klane in žagane domače in slavonske hrastovine, izparjene in ovinjene, porabne takoj za vsako vino, prodaja zadruga

Agro-Merkur v Ljubljani.

Kupujte pri narodni tvrdki domači izdelek!

UMETNA GNOJILA

kakor žlindro, kalijevo sol, kajnit, rudniški superfosfat naročite za poljedelstvo gnojitev takoj pri zadrugi

Agro-Merkur v Ljubljani.

MOKO

otrobe in druge mlinke izdelke izvrstne kakovosti dobavlja zadruga

Agro-Merkur v Ljubljani.

VINO

kakor ljutomersko, haloško, bizeljsko, dolensko, metliško, vipavsko, gorisko, istrijansko, zanesljivo pristno, izborna kapljico dobavlja od 56 litrov naprej zadruga

Agro-Merkur v Ljubljani.

Kose:

iz najboljšega avstrijskega jekla, enotne oblike, ki ustreza različnim željam posameznih pokrajin, kaljene in klepane, ponuja

zadruga „Agro-Merkur“

po najnižjih cenah. Vsaka kosa ima vtisnjeno ime »Agro Merkur«.

„SLAVIJA“

vzajemne zavarovalna banka v Pragi.

Reservni fond K 40.012.797. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 100.356.860.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojavnost daj: Čigar pisarne so v lastnej bančni hiši

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Delniška glavnica K 5.000.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Reservni fond 450.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dve vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Promese zemljiških sročk k izrobanju 5. septembra t. l. po K 5-30, k izrobanju tiskanih sročk 1. oktobra t. l. po K 8-.

Dinamo stroji in električni motorji. Naprave za električno razsvetljavo in prevažanje električne sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbogeneratorji, električne železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst.

Elektrotehniška delniška družba

preje Kolben in dr.

Praga-Vysočany.

Vodne turbine vseh sestavov (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh električnih strojev drugih tvrdk. Vse potrebe za instaliranje. Odliki iz Siemens-Martinovega jekla, ameriška kovna litina iz lastnih velikih livaren in jeklarov. (Za vele- in malo obrt.)

Bož ljudožrcev.

Nedavno je dobila justična oblast v San Domingu na otoku Haiti iz Barahone, kraja, ki je kakoli dve uri oddaljen od glavnega mesta, zelo važno brzojavko, katero je potem prinesel uradni list »Listine«. Brzojavka se glasi: »Haitijanska ljudozrka«. Neka ženska z imenom Estoils Liberi je priznala, da je snedla pet otrok. Ljudozrko so zaprli. — Star policijski uradnik, kateremu je življenje tamkajšnjega ljudstva prav dobro znano, piše z ozirom na gori navedeni dogodek sledeče: Kot višji vladni policijski uradnik sem se takoj odpravil v Barahono, da zaslišim nekatere ljudi in da poskrbim, da se bo preiskava v redu vršila. Že po prvih zaslišanjih sem spoznal, da je bil brzojav le prerisnica. 24letna ženska, častilka na otoku Haiti zelo oboževanega božanstva Vaudou, je res umorila pet otrok, ter jih snedla. V njeni koči sem našel sod, v katerem so bili nasoljeni deli je bolj odraslega otroka. Ženska mi je rekla, da je storila samo svojo versko dolžnost. — Katoliška cerkev se že več desetletij bori proti češčenju božanstva Vaudou, vendar očitno z zelo majhnim uspehom. Zamoreci se trdno drže svoje vere, ki so jo njihovi dedi prinesli s seboj gotovo iz svoje stare domovine, iz Afrike. Znanje je sicer velika večina otočanov kristjanov, toda v svoji notranjosti, po svojem prepričanju, so do malega vsi pristaši stare vere. Je tudi precej katoliških cerkvi po deželi, toda navadno samejajo in se domačini prav nič ne zmenijo za nje. Govoril sem že z marsikakim katoliškim duhovnikom na deželi, toda vsak mi je zatrjeval, da ima zelo nevhvalno delo. Domačini se navadno ne brigajo za novo vero, se manj pa za katoliške duhovnike. In še celo oni, ki se kažejo zelo navdušene pristaše katolicizma, se mnogokrat še z večjo pobožnostjo udeležujejo slavnosti, posvečenih njihovemu staremu bogu. K temu pa mnogo pripomore strah, ki ga imajo otočani pred svojo pogansko duhovščino. Ta duhovščina je zelo maščevalna, kakor sploh vsaka duhovščina, ki čuti, da minevajo zanjo stari, zlati časi. Tamkajšnja domača poganska duhovščina pozna vse rastline, iz katerih se delajo strupi, zato je strah pred njo tako velik, da je težko kaj izvedeti o njihovih obredih. Izobraženejši domačini se sramujejo vere, v kateri so bili rojeni, zato neradi govorijo o njej, ali pa govorijo tako, kakor da bi je sploh ne bilo več. Belopoltnim pa je pristop k njihovim tajnim verskim ceremonijam strogo zabranjen. Ako bi se pa vendarle kdo drznil priti k njihovim verskim »vajam«, bi najbrž ne odnesel zdrave kože. Zato je nemogoče vsaj približno dognati, kako veliko je število poganov, koliko duhovnikov ima božanstvo Vaudou, koliko ljudi se sne vsako leto, večinoma otrok, ki se žrtvujejo pod imenom »nerogate kože« svetemu božanstvu. — Predsedniki, ki so nastopali proti bogu Vaudou, so se le kratke čase veselili svojega predsedstva, zato so njihovi nasledniki rajši zatislili obočesi. Cesar Souleouque in general Salomon sta bila baje sama duhovnika božanstva Vaudou. O tej sekto so se pisale grozne stvari, ki so bile mnogo pretirane. Sekta časti duhove in demone, to je hudobne duhove. — Zdravje, bolezen, rastlinstvo, sploh vsaka stvar, vsako opravilo je podvrženo vplivu posebnega duha. Vsi ti duhovi pa priznavajo, da je nad njimi višji duh, imenovan Vaudou, ki se simbolično predstavlja kot velika kača. To kače malikovanje je že zelo staro; v posebno barbarških oblikah se je pojavljalo v 17. in 18. stoletju. Seveda so bili temu mnogo vzrok bel kolonisti, ki so na svo moč preganjali kače častilce. V bojih, ki so sledili upor domaćinov leta 1791., je zaslužek nek pešpolk veliko množico častilcev Vaudou, katere so belopoltniki vse od kraja postrelili. Pot k zbirališču poganov je bila zaznamovana z v zemljo zabiti kolci, na katerih so bili nabiti mrtvi tiči. Pri zamorcih plemena Arrades, ki se najbolj trdovratno drži starih verskih običajev, stoji božanstvo predstavljačica nestrupena kača s posredovanjem duhovnika v stik z ljudstvom. Tej kači je znano vse: preteklost, sedanost in prihodnost. Iz ust duhovnikov govori kača, kadar duhovnik svojim vernikom kaj prepoveduje ali pa ukazuje. (Tamkajšnji duhovnik je torej nekakšen nezmožljiv papež, kajti izvršuje vedno le voljo božanstva.) Še ljubša je božanstvu zamorka, ki jo ljubzen duhovnik povzdigne do svečnice. Oba, svečenik in svečenica, ki pravita, da sta po božanstvu navdahnjena, uživata posebno zaupanje ljudstva. Navadno ju njuni verski somišljeniki imenujejo s francoskim »roi« in »reine«, ali z »maitre« in »maitresse«, ali pa celo z ljubkim »papa« in »mama«. Ona sta ves čas svojega življenja

na glavnem velike Vaudove reditne, ki sta dolga neomejenega spoštovanja. Nemažnja, kadar šli imeti kača iz katerega duhovnika in prejmeta darove (to je glavno!), ki jih hoče imeti božanstvo. Kdor se njima ne pokori, se ne pokori bogu; dočnik je največji hudodelec, ki ga v kratkem doseže grozna kazen. Ob določenih časih se zbirajo ti staroverci po skritih nočnih skupščinah, v kakem zaprtem prostoru, v kateri ne more prodreti oko kaknega brezbožnega. Tukaj si vsak vernik obuje par sandal ter si ovije okrog života nekoliko cunj, med katerimi prevladuje rdeča barva. Veliki duhovnik ima najlepše rdeče cunje in uprav kriče rdečo cunjo ima prevezano okrog čela. Velika svečenica ali mama je prepasana z rdečim trakom — druge obleke nima. Svečenik in svečenica se vsedeta v bližino oltarja, na katerem se nahaja zabož za božanstveno kačo. Ko so se prepričali, da ni med njimi nikakega nepoklicanega gosta, se prične verska ceremonija. Najprej pobožno molijo kačo, potem pa vsi verniki ponovno svečeniku in svečenici prisego, da bodo vedno varovali tajnost verske zveze. Nato pristopi vsak posameznik k zaboju, v katerem počiva božji duh v podobi kače, in vsak prosí, česar si najbolj želi. Ta prosí za denar, drugi za to, da bi ga dekle, katero on ljubi, rado imelo; dekle zopet prosí, da bi se je usmilil mladenič, po katerem hrepeni njeno srce; druga zopet prosí, naj se pravični bog maščuje oni, ki ji je prevzela fanta. Nobena prošnja, nobena želja, nobena strast ne ostane skrita božanstveni kači. Vse te prošnje in želje duhovnik mirno posluša, dokler ni najzadnji vernik izrazil svojih želj. Potem se zatopi v globoke misli: vsi božji duhovi delujejo v njem. Nenadoma pograbi sveti zabož, v katerem leži božja kača, ga postavi na tla, ter migne svečenici, svoji ženi, naj stopi na zabož. Svečenica odloži nato edini del svoje obleke — rdeči trak. Kakor hitro je kača pod nogami svečnice, začne polagoma prihajati v zamorsko Pythijo božje razodetje. Njeno telo se začne krčevito zvijati in iz njenih ust govori duh vseh duhov, govori sam veliki Vaudou. In kar zdaj ona govori, vse je sveto neumnemu ljudstvu. Ako ukazuje še take bedastoče, vse se zgodi. In marsikaj umor se zgodi ravno vsled ukaza, ki ga je dala naga svečenica. Kakor rečeno, se ceremonija vrše ponoči, na zapuščenih krajih, v temnih gozdih, v zapuščenih kočah, ali v votlinah divjega gorovja. Po gori opisanih ceremonijah se polagoma razvije divji ples. Pleše se po glasbi, ki se izvablja iz nekakšnega bobna. Na veliko votlo drevo je pripeta kostrunova koža. Na to drevo, ki seveda leži na tleh, se vsede izkušeni bobnar in začne polagoma bobnati na svoj »boben«, iz katerega prihaja čudni, votli glasovi. Plesalci sprva ne kažejo posebnega veselja do plesa, počasi pa se začno gibati, mišice se tresejo in napenjajo, noge se začno po udarcih gibati. Verniki se prično pazno motriti, oči se jim vedno bolj svetlikajo. Čim hitreje udarja bobnar na svoj boben, tem večja razburjenost se loteva pobožnih kačjih čestilcev. Prične se divji ples, v katerem se takorekoč požirajo z očmi, trgajo si rdeče cunje, ter grizejo v meso. Kakor norci se začno valjati po tleh ter se prekupicavajo eden čez drugega. Šele ko drug za drugim omaga, nastane zopet mir. »Aa—bo—bo« si kličejo, ter se navdušujejo, dokler vsi hripavi ne umolknejo. Vsake tri mesece obhajajo veliko slavnost imenovano: »Dartev kozla«. Kozel, ki ga darujejo bogu, mora biti čisto črn, ali pa čisto bel. Pred daritvijo se da kozlu sveto zelišče, imenovano guatopana. Svečenik prime žival, jo pelje pred žrtvenik, kjer ji med bobnanjem prereže grlo. Kri se vlije v posodo, ter z njo poskropi vernike. Srce in ledvice obdrži svečenik zase, ostalo žival pa pojedjo tisti, ki imajo največ zasluga za vero. Tudi popolnoma bele in popolnoma črne kure žrtvujejo bogu. Kuri se glava enostavno odtrga, curlajoča kri pa posreba. Po takih daritvah se navadno pijančuje, je in ljubi. Največji madež za človeštvo je vsekako dejstvo, da padajo pri takih verskih slavnostih tudi človeške žrtve. Sicer je pa prebivalstvo versko vedno bolj neumno. Dočim je pred desetletji častilo samo svoje malike, svoje bogove, časti in moli dandanes vse navzkriž. Moli svojega boga, moli katoliškega boga in moli onega, ki ga priporočajo razni pastori. V njihovih svetilih je vedno več verskih predmetov: tu je zabož za sveto kačo, tam podoba Matere božje; tu podoba raznih malikov, predstavlja jočih njihovih duhov, tam križ s Kristusom; tu blagoslovljena voda, tam posvečeni kravji repi. Ljudstvo si pač misli, če nam ne pomagajo naši bogovi, nam bodo pomagali drugi; če pa nam ne bodo pomagali tujci, potem nam gotovo pomagajo naši. Ta

bo živi ljudstvo v velikanski nevednosti, ki jo vir bogatih dohodkov, domni poganski, katoliški, kakor tudi protestantovski duhovščini.

V Ameriko in Kanado

Cunard Line.

Odhod iz domačega pristanišča Trst: Carpathia 13. septembra 1910. Pannonia, 27. septembra 1910. Ultonia, 11. oktobra 1910. In Liverpool: 1515. Največji in najlepši parniki sveta. Lusitania 17. septembra, 8. oktobra, 5. novembra in 17. decembra 1910. Mauretania 10. septembra, 1. oktobra, 29. oktobra, 19. novembra, 10. decembra 1910. Pojasnila in vozne karte pri Andri. Polasek v Ljubljani, Slovenske ulice št. 28, poleg cerkve Srca Jezusovega. Vozna cena Trst-New York III. razred K 180 za odraslo osebo z davkom vred in 100 K za otroka pod 10 leti z davkom vred.

Edino zastopstvo znamke KINTA je v teku in trpčnosti nedosežno kole sedanjosti. 1053. Zaloga Puchovih koles. Kolesa sprejema v popravilo, omajanje in ponikljanje ter izposojevanje koles. Črna, solidna in cena izvršitev. Karel Čamernik Ljubljana, Dunajska cesta 9. Ceniki zastoj in franko.

Pristni kranjski lanenooljnati firnež. Oljate barve v posodah po 1/2, 1 kg kakor tudi v večjih posodah. Fasadne barve za hiše, po vzorcih. Slikarski vzorci in papir za vzorce. Laki pristni angleški za vozove, za pohištva in za pode. Steklarski klej (ki) priznane in strokovno preizkušene najboljše. Karbolinej prve vrste. Mavec (gips) za podebarje in za stavbe. Čopiči domačega izdelka za zibarje in za vsako obrt priporoča Adolf Hauptmann v Ljubljani. Prva kranjska tovarna čistilnih barv, črnil, lakov in steklastih mas.

SODE iz bologna hrastovega lesa, trpežni, močni. SODE od finega spirita vinske sode. Prvi izdelalec, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne spirita za fini spirit in za vino pripravne, za vsako vino izborne, takoj rabljive za kar se jamči, od 300 do 1000 litrov na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih cenah. H. I. Hartmann izdelatelj. Avg. Tomažič, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

3 ali 4 sobne stanje sprejemne takej 2932. Stanovanje v vili na zelo dobrem in zdravem zraku, z 3 sobami in pritlikinami, pripravno za oženjene penzioniste, 1607. se odda v Vižmarjih blizu koledvera. Naslov pove upravništvo »St. Naroda«.

Boratin je nedosežnega učinka kot sredstvo za pranje in beljenje, vlaknom perila je pa popolnoma neškodljiv. — Dobiva se po vseh boljših trgovinah in pa v tvornici 3 1857 mila v Celovcu.

Cene posteljn. perje! Najboljši češki nakupni vir. 2815. Kg. sivga, dobre, puljenega 2 K; boljše 2 40 K; prima polbelega 2 80 K; belega 4 K; belega puhačega 5 10 K; kg veličnega snežnega, puljenega, 6 40 K, 8 K; kg puha, sivga 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinjši prsni puh 12 K. Krcčila od 5 kg naprej franko. Zgotovljene postelje iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pcrnica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavicama, 80 cm dig, 60 cm šir, polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhačim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10 K, 1* K, 14 K, 16 K, zglavnice 3 K, 3 50, 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13 K, 14 K 70, 17 K 80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm šir. 12 K 80, 14 K 80. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. Natančni cenovniki gratis in franko. S. Benich, Dešenice št. 767, Češko.

Svoji k svojim! Narodna trdnika! **Milko Krapeš** urar in trgovec Ljubljana, Jurčičev trg št. 3. Ustanovljeno leta 1852. Cenj. občinstvu priporočam svojo bogato zalogo 1954. stenskih in šopnih ur, uranov, premanov in veritke. Osobito sedaj ob priliki božiča in Novega leta, namenil sem se prodajati dobro blago po izredno nizki ceni. Popravila točno in cenol! Za vsako prodano ali popravljeno uro jamčim 1 leto. Dobra hrastova in polna prta.

SODE od finega spirita vinske sode. Prvi izdelalec, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne spirita za fini spirit in za vino pripravne, za vsako vino izborne, takoj rabljive za kar se jamči, od 300 do 1000 litrov na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidnih cenah. H. I. Hartmann izdelatelj. Avg. Tomažič, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

Za fotografsko stroko se sprejme **vajenec** pri 2882 fotografu A. Bertholdu v Ljubljani. Sedna ulica št. 11.

Nedosežno Najnovejša + ameriška iznajdba + Higijensko gumasto blago za modke. Porabno na leta K 4-60. Čez 2 milijona kosov prodanih v kratkem času. Higijensko gumasto blago za ženske. (Varstvo žensk.) Priporočili najpri zdravniški strokovnjaki, porabno na leta K 2-60. Kdor pošlje denar naprej (tudi pisemne znamke) mu pošlje diskretno in poštnino prosto, sicer 50 vin. več, edina prodaja + H. AUER + tvornica za gumasto blago. Dunaj IX/2, Hunsdorferstrasse 3-0.

Svoji k svojim! Priporočam se koncesionirana prva in edina češko-slovanska trdnika za **uglaševanje klavirjev** Prodaja nove in preigrane klavirje edino le najizvrstnejše kakovosti po jako nizkih in brezkonkurenčnih cenah. Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršuje precizno točno in le po najnižjih cenah. — Svetuje in posreduje tudi pri zasebnem kupovanju in prodajanju preigranih klavirjev. — „Glasbeni Matič“ uglašuje edino le imenovana trdnika 179. **G. F. Jurásek**, prvi kranj-slov. uglaševalec klavirjev Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 62 a. I. nadstr.

Lasne vpletke (kite) dolga preveza . . . K 5- poldolga preveza . . . 7- kratka preveza . . . 9- "veča" 12- nežno svetle (blond) in sive 20%, dražje priporoča **S. Strmoli**, brivec in lasničar, Ljubljana, Pod Trnčjo št. 1, (raven čevljarskega mostu). Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene in rezane tenke lasne po najvišjih cenah. 1164

Stanovanja se odda s 1. novembrom, oziroma prej: 4 stanovanja z dvema sobama, kuhinjo, pritlikinami in od delkom vrta za uporabo za letno najemnino K 240- — 2 stanovanji z eno sobo, kuhinjo in pritlikinami po K 170. — Vsa ta stanovanja nahajajo se v novo zgrajeni hiši na **Belonjski cesti**, preje posestvo Jos. Jebačina, 4 minute oddaljena od cestne železnice. — Istotam se sprejme tudi oženjenega **hišnika**. Priporočati je ta stanovanja umirovljenim nižjim uradnikom, vsled jako lepe lege in izbornega podnebja. Nadaljna pojasnila je dobiti v specializirani trgovini Jos. Jebačina v isti hiši na **Belonjski cesti** oz. pri Janu Popoviču na **Belonjski cesti št. 32**. 2922

Superfosfati mineralni in animalni, najpreizkušenejši, najzanesljivejši in najcenejši gnojilo s fosforjevo kislino za vse vrste zemlje. Vsebinsa strogo zajamčena. Garantira se najhitrejši učinek, največji donos. Za spoznanje setev neuprljivo. Dalje: amoniakovi, kalijevi in solni superfosfati. Dobavljajo jih vse trgovine za kmetijsko gospodarstvo, kmetijske družbe in društva. Pomen: Avg. Plovy 17.

ZASTOPNIKA

dobro vpeljanega v kupčiji z glasbilo in bazarnim blagom, 1888 dobro vpeljana
tvarnica orgel in harmonik za Ljubljano, eventualno tudi za druga mesta.
— Ponudbe pod „**W. U. 9870**“ na enotno pisarno **Stroški**
Messe, Dunaj I., Sollerstraße 2. 2949

SUHI

dosežejo lepe, polne oblike z mojo redilno moko
„**Käthe**“, zajamčeno neškodljivo; mnogo pisanih
zavhal. Karton stane K 2-20 po povzetju, 4 kartoni
p.štine prosto. 2560
Gospe Käthe Menzel, Dunaj VII., Sieben-
sterngasse 25, I. nadst., 0. Po rabl.

Št. 512

2986

Razglas.

Na c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnaziji v Kranju se bodo
vršili sprejemni izpiti za prvi razred dne 9. septembra od 9. ure naprej.
Učenci, ki žele biti sprejeti v I. razred, naj se oglašijo v spremstvu
svojih staršev, ali njihovih odgovornih namestnikov dne 8. septembra od 9. do
12. ure pri gimnazijskem ravnateljstvu. S seboj naj prinesejo krstni ali rojstni
list in obiskovalno izpričevalo.

Vnanji učenci se lahko oglašijo tudi pisмено, ako pošljejo gori ime-
novani listini pravčasno po pošti.

V II. do VIII. razred se bodo učenci sprejemali dne 10. septembra
od 8. do 12. ure.

Šolsko leto 1910/11 se začne dne 12. septembra s slovesno službo
božjo na čast sv. Duha.

Ravnateljstvo c. kr. cesarja Franca Jožefa gimnazije v Kranju,
dne 29. avgusta 1910.

Naznanilo.

(Popravek.)

Vsled odloka c. kr. namestništva od dne 31. avgusta št. 1910/II. se prične
šolsko leto na c. kr. ženskem učiteljski ter deški in dekliški
vadnici

dne 19. septembra 1910.

Vpisovanje:
I. Za žensko učiteljsko 15. in 16. septembra od 9.
do 12. ure predpoldan. Gojenke I. tečaja se imajo priglasiti 15. sept.
od 9. do 12. ure predpoldne pri ravnateljstvu zavoda.
Dne 17. sept. ob 8. uri se prične ponavljalni izpiti.
II. Za deško in dekliško vadnico bo vpisovanje dne 17. sept.
od 9. do 12. ure dopoldne.
Reden pouk se prične dne 20. septembra.

Ravnateljstvo c. kr. ženskega učiteljskega v Gorici,
2969 dne 1. septembra 1910.

C. kr. tobačna tovarna.

Št. 3811/10.

Ljubljana, dne 30. avgusta 1910.

Razglas.

C. kr. tobačna tovarna v Ljubljani razpisuje za

dobavo mehkih desk, obročev, premoga in koksa za leto 1911
eventualno 1912 na dan 28. kimovca 1910

konkurenčno razpravo.

Ponudbe za to dobavo morajo se najkasneje do 12. ure dopoldne
omnjenega dne c. kr. tobačni tovarni vposlati. 2961
Popolna vsebina razglašja, kateri se tuuradno lahko vpogleda, nahaja se
v uradni »Laibacher Zeitung«.

Oklic.

Vsled sklepa c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 29. avgusta
1910 No. VIII 235/10/1 se vrši dne

12. septembra 1910 ob 9 uri dopoldne

na licu mesta, začeti v Spodnji Šiški št. 111

prostovoljna sodna dražba zemljišč

g. Marije Faval iz Spod. Šiške št. 111 in 130 in sicer:

1. Vlož št. 273 k. o. Spod. Šiška hiša št. 111 z gospodarskim poslopjem,
dvorščem in vrtom s ploščino 25 a 36 m²,
2. vlož št. 345 iste k. o. hiša št. 150 z gospodarskim poslopjem, ledenico
dvorščem s ploščino 12 a 82 m²,
3. parcele št. 293/2, 294, 295, 297/2 njive in 296/2 pašnik iste k. o. v
izmeri 1 ha 80 a 06 m²,
4. parcela št. 458/1 travnik iste k. o. v izmeri 28 a 98 m², 2964
5. vlož št. 551 k. o. Zg. Šiška v izmeri 49 a 93 m².

Predmeta pod 1 in 4 sta neposredno pri držav. kolodvoru Ljubljana
zunaj mestnega užitninskega ozemlja, sta posebno pripravna tudi za večja
podjetja, železniški tir na kolodvor lahko izvedljiv. V obeh hišah ste gostilni, v
oni št. 150 tudi trgovina in mesarija.

Vzkladne cene ad 1) 80.000 K; ad 2) 50.000 K; ad 3) 9.000 K; ad 4)
30.000 K; ad 5) 2.500 K.

Vsak ponudnik mora založiti pred ponudkom na roke sodnega ko-
misarja kot vadij 5%, vzkladne cene tedaj ad 1) 4.000 K; ad 2) 2.500 K; ad
3) 450 K; ad 4) 1.500 K; ad 5) 125 K v denarju ali drugih poplarno varnih
vrednotah. Tabularni upniki smejo kriti vadij z pri predmetu dražbe vknjiže-
nimi terjatvami. Najvišje ponudke je plačati do 1. oktobra 1910 na roke
podpisane.

Lastnica sme po sklepu dražbe najvišji ponudek potrditi ali odkloniti.
Knjižni upniki ohranijo svoje zastavne pravice brez oira na predajo cene.
Ljubljana, dne 3. septembra 1910.

Dr. Fran Volk a. l. n. sodn.,
kot sodni komisar.

15 letni deček

leži vstopiti kot učence izpričevala v

Ljubljani ali v mestu na dečki.

Nadov pove upravitelstvo »Slov.

Narodna. 2998

Vem,

da sekupuje

najbolje pa-

volnina in

28 platina samo v tkalnici 04

Bratov Krejcar v Dobruški št. 9213

na čuham.

Vzorci prekrasnih barbastov in fla-

nel, dalje platine in pavoline gratis

in franko. Poizkusite enkrat in na-

ročite 6 beljenih rjuh brez šiva

150x200 cm za K 13.60.

Oprema na novo.

Štredni banka v českyh spořitelne

podružnica v Trstu,

Piazza del Pontefice 3.

obrestuje

■ vloge na knjižice 4% ■

■ premijske vloge 4% ■

■ vloge v tekočem računu ■

■ po dogovoru ■ ■ ■

Poštne položnice se pošljejo na željo

zastonj.

Bančni posli vsake vrste.

Vadija in kavcije.

2642

je več nego

2000 zdravni-

kov označilo

za najzmo-

galje.

Zaloga v

Ljubljani:

A. Hlavka, R.

Sušnik, Gabriel

Piccoli, lekar-

nar, A. Kanc,

drogerija, Ant.

Krisper.

Zahtevajte, da Vam Vaš dobavitelj da

OLLA in ne dajte si manjvrednih posnetkov

za isti denar kot OLLA hvaliti za „ravno

tako dobro blago“.

Ilustrovan, poučen in originalen cenov-

nik z navedbo prodajališč zastonj od tvr-

nic za gum OLLA na Dunaju II. 300,

Praterstr. 37. 1000

Čisti samo s

Globus

čistilni izvleček

Globus

čistilni izvleček

Najboljše čistilo za kovine na svetu.

Henrik Lanz

Mannheim.

Največja tvornica

lokomobil

na kontinentu.

Pat. lokomobile

za nasičeno in prevrelo paro

z ventilnim krmenjem sistem

„LENTZ“

z delomočnostjo do 1000 P. S.

Avst. prodajna pisarna

Emil Monigmann

Dunaj IX,

Löblichgasse 4.

Lepa hiša

kar se prodaja
tako po prav
nizki ceni . .

Podobna je vili, na novo in dobro zgrajena, masivna, z
opeko krita, s tremi sobami, kabinetom in 3 kuhinjami
s številnimi, kletjo in pralnico; poleg hiše so svinjski hlevi,
drvarnica, vodnjak in lep vrt; leži v lepi ravnini tik okrajne
ceste, pol ure hoda od Maribora, blizu šole in je pripravna
za vsako obrt ali pa za kakega umirovljenca. Cena je 7600 K,
kupnine pa je treba le 3000 K, ostanek se vknjiži lahko na
hišo s 5% obresti. Kupci naj se zglase pri posestniku

2942

Francu Podlipniku, Tezen 37 pri Mariboru.

Razglas.

Na c. kr. II. državni gimnaziji ob Poljanski cesti
(Strossmayerjeva ulica 1) se bodo sprejemali učenci, ki žele na novo
vstopiti v I. razred

v petek, dne 9. septembra od 9. do 12. ure dopoldne.

Oglasiti se jim je, spremljanim od roditeljev ali njih namestnikov, pri
ravnateljstvu s krstnim ali rojstvenim listom in zadnjim šolskim izpričevalom.

Vzprejemne izkušnje se bodo vršile v soboto, dne 10. septembra od 8. ure zjutraj naprej.

Vse drugo se izve pri ravnatelju.

2985

Ravnateljstvo c. kr. II. drž. gimnazije.

C. kr. moško in žensko učiteljske v Ljubljani.

Štev. 371.

2967

Razglas.

A Vpisovanje v I., II., III. in IV. razred deške oziroma de-
kliške vadnice in v strošni vrtec je

v petek, dne 9. septembra od 8. do 10. ure dopoldne v dotičnih učnih sobah.

B. V začetku šolskega leta 1910/11 ne bo sprejemnega izpita za I. letnik
ženskega učiteljskega.

Prosilci, ki bi se hoteli javiti za sprejem v I. letnik moškega učiteljskega

naj se zglase v petek, dne 9. septembra ob 9. uri dopoldne.

C. Gojenec in gojenke, ki so bili sprejeti meseca julija v I.

letnik in dosedanj gojenec II., III. in IV. letnika naj se zglase v petek,

dne 9. septembra in sicer gojenec ob 8. uri dopoldne, gojenke ob

2. uri popoldne.

Ponavljalni izpiti so v petek, dne 9. in v soboto dne 10. septembra.

Na žensko učiteljske se gojenke na novo ne sprejemajo, ker

ni prostora.

Šolsko leto 1910/11 se prične v ponedeljek, dne 12. septembra

s slovesno sv. mašo.

Ravnateljstvo c. kr. moškega in ženskega učiteljskega v Ljubljani,

dne 13. julija 1910.

Razglas.

Na c. kr. umetno obrtni strokovni šoli v Ljubljani

se prične šolski pouk

dne 20. septembra t. l.,

izvzemši šolo za stavbne obrtnike, katera se otvori

dne 3. novembra t. l.

V oddelek za šolobvezne dečke, v dnevno šolo za obdelovanje lesa

in v dnevno šolo za umetno vezenje se novi učenci ne bodo sprejemali.

Novi učenci se vzprejemajo samo v oddelek za lesno in ka-

mneno podobarstvo, v obe javni risarski šoli (za moške in za

ženske), in v šolo za stavbne obrtnike.

Učenci, ki vstopijo na novo v oddelek za lesno in kamneno podobarstvo,

naj se zglase dne 16. ali 17. septembra; zidarji, tesarji in kamnoseki

pa, ki nameravajo vstopiti v šolo za stavbne obrtnike, naj se prijavijo v času

od 15. do 30. oktobra.

Vstop v obe javni risarski šoli je mogoč tudi med šolskim

letom. — Učenci, kateri so zavod že obiskovali, in ki vstopajo v višje letnike,

se morajo predstaviti dne 19. septembra.

V vseh oddelkih imajo pristop tudi ženske.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1910.

Ravnateljstvo.

C. kr. avstrijske državne železnice.

Izvleček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1910.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-00 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Trbič,

Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst,

Celovec.

7-20 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,

Št. Janž, Rudolfovo, Straža-Toplica, Kočevje.

8-12 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Jesenice,

zvezno na brzovlak v Celovec,

Dunaj, k. l., Linc, Prago, Orašdan, Berlin,

Beljak, Badgastein, Solnograd, Monakovo,

Kolna.

1-00 dopoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič,

Jesenice, Trbič, Beljak, Celovec, Gorica,

Trst.

1-20 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,

Rudolfovo, Št. Janž, Straža-Toplica,

Kočevje.

3-00 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbič,

Jesenice, Trbič, Beljak, Gorica, Trst,

Celovec.

6-00 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Trbič,

Jesenice, zvezno na brzovlak v Beljak,

Celovec, Dunaj, z. k., Badgastein, Solno-

grad, Monakovo, Inomost, Frankobrod,

Wiesbaden, Kolna, Düsseldorf, Vleissingen,

Trbič.

7-00 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje

Št. Janž, Rudolfovo, Kočevje.

10-00 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Jesenice,

Beljak, Gorica, Trst, Celovec.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice).

7-00 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

8-00 dopoldne: Mehanec iz Kamnika.

9-00 zvečer: Mehanec iz Kamnika.

10-00 ponoči: Mehanec iz Kamnika le ob

nedeljah in praznikih.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v uradno

evropskem čas.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Po svetu.

* Fran List z — metlo! Za časa svojega bivanja v Parizu se je nekega dne sprehajal imenitni abogodbenik po velikem mestnem bulvarju. Ko pristopi k njemu beden ulični pometač, prosi ga za kako miloščino, mu List odgovori: »Obzrlujem odkritosrečno, nimam nič drobnega, imam vsega skupaj le bankovec za 100 frankov pri sebi!« — »Vaše blagorodje, dovolite, jaz Vam takoj prinesem drobiža iz ene najbližjih menjalnic. Vi pa, prosim, za ta čas držite in pazite na mojo metlo!« — »Dajte sem!« zakliče z veseljem glasom godbenik, »držal bom metlo, dokler se ne vrnete.« — Prosjak je brž izginil za nekim vogalom, iščeč drobiža, medtem pa je stal List z metlo v roki sredi velike ulice. Nesreča je hotela, da pride do njega neki njegov dober znan prijatelj. — »Predragi učitelj,« mu zakliče ta, smejejo se, »v kakem položaju Vas imam čast videti! Kje neki ste dobili ta čudni instrument!« List mu pove, kaj se je pripetilo ter da vsako minuto pričakuje pometača. — »Obzrlujem Vas; Vi lahko čakate tukaj tudi celo večnost in nikdar več ne boste videli svojega denarja!« reče prepričevalno njegov prijatelj. V tem trenutku pa se vrne pošteni prosilec ter odšteje umetniku zmenjane novce. »Glej, to je lepo in dobro! Mene veseli, da ste vse tako lepo izvršili. Tu je Vaša metla in od moje strani dobite 25 frankov, drugih 25 frankov pa Vam mora podati ta-le gospodin radi tega, ker je imel drznost dvomiti o Vašji poštenosti,« reče slavni komponist. Hočeš, nočeš, je moral plačati Listov prijatelj kazen radi sumničnega poštenega pometača.

Smrtna slutnja admirala Nelsona. Znameniti angleški slikar-umetnik Benjamin Uest se je posebno proslavil s svoj sliko »Smrt Nelsona«, s katerim umotvorom je v tesni zvezi jako zanimiva pripovedka. Ne dolgo pred zadnjo pomorsko bitko je bil Nelson povabljen na dvorni obed in je sedel poleg umetnika Uesta. Pogovarjala sta se o raznih stvareh. Nelson pravi, da ničesar ne razume o slikarskih umetnostih in da jih tudi ne ljubi. Ali vendar se nahaja med drugimi tudi neka slika, katera je napravila nanj izredno velik vtisk, je sedaj ostala v njegovem spominu za vse življenje in to ravno je slika umetniškega Uesta, predstavljajoča smrt generala Wolfa. »Vselej,« pravi Nelson, »kadarkoli vidim te slike (kopijo) oddis, grozilo ali kamnotisk, se moram nehoti ustaviti pred tem delom in dolgo gledati nanje. Ne morem razumeti, zakaj vi, mojster Uest ne izrabite svoje izredne nadarjenosti (talenta) za slikanje takih zanimivih predmetov.« »Ali prosim mylord, takih priložnosti se ne ponuja tako pogostoma,« odvrne umetnik. »Da, da, res je; o tem niti pomislil nisem,« je bil pri-trjevalen odgovor Nelsona. »Ali jaz se bojim,« reče z negotovim poudarkom slikar, »da mi bode vaša slavna vojaška služba prej ali slej dala priložnost za tak umetniški predmet in ravno to bode, verujte mi, najčastnejši sujet mojemu čopcu. In samo po sebi se razume, da bom, kakor hitro se omogoči tak slučaj, to tudi izkoristil!« — »V resnici? Ali ste se zagotovo k temu odločili?« vpraša Nelson. — »Brezpogojno hočem izkoristiti tako priliko,« odgovori Uest. — »Ako je temu tako, se nadejam, da vam bom dal v prvi bitki tak predmet. Verujem, da, jaz slutim celo, da se bo to tako zgodilo!« Čez nekoliko dni potem se je Nelson na čelu mogočne morske armade spustil po morju proti zedinjenim Francosom in Španjolecem. Izvojeval je velikansko zmago pri Trafalgaru (21. oktobra 1805. leta) in tudi padel v tej bitki. Umetnik Uest pa je izpolnil svojo obljubo in je narisal »smrt Nelsona« kot najboljšo svojih umetniških del.

* Grozovit samomor. Iz Milana poročajo: Pred par dnevi so videli »stanovaleci« v pristavi »Molinello«, ki leži ob cesti med Milanom in Monzo, grozovit prizor. V najhujšem diru je pridiral neosedlan konj, ki je imel namesto stremena vrv ovito, na kateri je za seboj vlekel telo nekega groznega razmesarjenega moža. Obledela je bila od kamnov in drugih stvari, ki so ležale na cesti, popolnoma raztrgana. Črepinja je bila razbita, nekaterim pogumnim možem se je posrečilo splašenega konja ustaviti, ter oprostiti ubogega ranjenca, katerega je konj vlekel čez drn in strn. Položili so ga na slamo ter poklicali strežaje. Ranjenec je rekel, da se imenuje Giuseppe Granta, in je, kakor zmeden, ponavljal besede »bastonato« (tepen) in »tre mile lire« (tritisot lir), tako da so mislili ljudje, ki so mu pomagali, da so ga roparji okradli, ter privezali na konja. Potem so zopet mislili, da je kak konjski tat, katerega so na ta način kaznovali. Ta sum je bil še bolj

potrjen s tem, da je v bolnici navedel drugo ime: Angelo Robinati. Šele, ko so našli potni list, glasilo se na ime Robinati, in nato pismo, so vedeli, pri čem da so. V tem pismu je stalo: »Pet ali šest let sem popolnoma izmučen. Povad imam sovražni-ke, ki me tridesetkrat na dan zbadajo. Pribijejo me kakor Kristusa na križ ter mi dajo trajevo kromo na glavo. Tritisoč lir so mi ukradli. Vse zastoj je. Končati moram življenje s tem, da me bo konj do smrti vlačil. Konj me ponese v grob.« Bil je torej samorilec, katerega je verska blaznost dovela do tako grozne smrti. Niso mu mogli več pomagati, ker je kmalu na to umrl.

* Črtice iz življenja velikih mož. Ko je nekdo pozval Voltaira na dvoboj, ga je odklonil iz sledečih razlogov. »Partija,« je rekel, »ni enaka; jaz sem majhen, vi ste velik; jaz sem bojazljiv, vi ste hraber človek, pa me vendar hočete usmrtiti? No, dobro; recimo, da sem mrtev. Če se niste s tem zadovoljni, greste v gozd, ter tolčete s sabljo po drevju, ali po kakem štoru. Nikakor se ne izplača, da prelijem svojo kri za kakšnosibodi malenkost. Usoda je hotela, da vi delate z mečem, jaz pa s peresom. Meč usmrti, dočim pero samo rani. Ponavljam torej še enkrat: Partija ni enaka.« — Filip II., kralj francoski, je bil zelo štedljiv. Nekdaj je opazoval berača, kako je hodil od hiše do hiše. Reče se je kralju zasmilil in sklenil je, da ga bo bogato obdaril. Ukazal je torej svojemu slugi, naj mu sezuje čevlje in obuje druge. Ko je sluga to storil, mu je dal kralj čevlje ter mu naročil, naj jih takoj nese beraču. Kralj je pri oknu opazoval, kako bo berač gotovo presenečen vsled kraljevskega daru. Toda kraljevo presenečenje je bilo mnogo večje, kakor beračevo. Ko si je berač natančno ogledal podarjene kraljeve čevlje, jih je telebil ob tla, kajti bili so mnogo slabši, kakor oni, ki jih je imel berač na nogah. Od tistega časa ni Filip II. nikomur več podaril svojih čevljev. — Franklin se je mnogokrat ravnal po angleški prislovi: »Time is money — čas je denar.« O tem priča več dogodkov iz njegovega življenja. Ko je bil nekega dne zaposlen z urejevanjem svojega lista, pride k njemu njegov pomočnik, ki mu pove, da hoče nekdo v trgovini z njim govoriti. Stopivši v trgovino, opazi Franklin pred seboj mladega, elegantno oblečenega moža s knjigo v roki. Mož prav polagoma in po domače, kakor da bi se mu nikamor ne mudilo, vpraša Franklina, koliko stane knjiga. Jazen, da ga je mladenič pozval od dela radi take malenkosti, odgovori Franklin: »En dolar in en četrt.« — »Vi se gotovo šalite, gospod Franklin!« mu odgovori kupec. »Vaš pomočnik mi jo je že ponujal za dolar, kako to, da zahtevate vi četrt dolarja več?« — »Da,« odgovori Franklin, »če bi me ne bili pozvali od mojega dela, bi bil pri knjigi več zaslužil, kakor pa zdaj, če tudi daste četrt dolarja več.« — Kupec nato molči, čez nekaj časa pa zopet vpraša: »Povejte mi odkritosrečno, koliko stane ta knjiga?« — »Dolar in pol,« je bil odgovor. — »Kako to, dolar in pol? Saj ste jo že dajali za dolar in četrt.« — »Seveda, saj sem vam tudi povedal, da bi bil preje več zaslužil, ako bi jo bil prodal za pet četrtink, kakor pa zdaj, ako jo dam za šest četrtink dolarja.« Kupec je nato molče odšel zahtevano vsoto, ter odšel, ne da bi se nadalje zadrževal gospoda Franklina. — Nemskega učenjaka Humboldta je nekdo vprašal: »Kaj mislite o temle: Na Groenlandu dočakajo ljudje mnogokrat stoletno starost, kar se pri nas dogodi zelo redkokdaj. Ni li to čudno, ako pomislimo, da na Groenlandu nimajo zdravnikov?« — Humboldt: »Pri nas je na tisoče tisoče zdravnikov, in vendar se dogodi, da nekada kdo sto let starosti. Ali se ne more torej človek temu še mnogo bolj čuditi?« — Angleški pesnik Milton, je kmalu potem, ko je postal vdovec, oslepel. Kljub temu se je Milton kmalu zopet oženil. Nek njegov prijatelj se je temu čudil, zato je vprašal Miltona, kako je vendar mogel dobiti kot slepec ženo. — Milton je mirno odgovoril: »Če bi mi milostljivo bog odvzel še sluh, bi bil vendarle še vedno najboljša partija na celi Angleški.

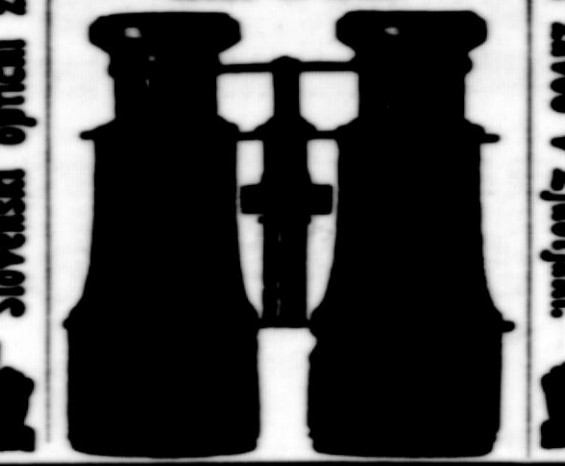
* 300.000 frankov v loase. New-yorski finančni uradniki so izvedeli, da je kupila žena bančnega pred-sednika Johna Reynolda pri pariških zlatarjih za 300.000 frankov biserov. Ko se je te dni vrnila Reynoldova v New York, so jo takoj vprašali uradniki, če ima pri sebi kakše stvari, ki bi bile podvržene daci. Ker je rekla, da nima ničesar, je morala oddati svojo obleko, toda v obleki niso ničesar našli. Neki finančar je imel pa posebno dober nos in ta je zahteval, da je morala soproga bančnega pred-sednika odpeti svojo kifo. In res so našli v njenih lazech bisere, na katere bo morala zdaj plačati visoko carinsko kazo.

A. KUNST

Židovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval
kakovostna izdelava na čisto, gospodinjstva in domače je vedno na izbora.

Fr. P. Zajec

optični, urar in trgovec z zlatarstvom in srebrnino.
Stari trg 28.
Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Josip Stupica

jermonar in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.
Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših
konjskih oprav
kakor tudi kramo opremljeno
kočije, druge vozove in najrazličnejšo
vprežno opravo
katere imam vedno v zalogi, kakor tudi vse
druge v sedlarsko obrt spadajoče potreb-
ščine kakor tudi že obrabljene vozove
in konjske aplane.

Ant. Krejči

Ljubljana, Wolfova ul. št. 5.
priporočam svojo bogato zalogo
najmodernejših, najfinišnih
klobukov
slamnikov
in čepic.

Prevzema tudi vsa v to vrsto spada-
joča popravila proti najnižji ceni.
Kupuje tudi vsakovrstne lepo dlo-
ženo in jih najbolje plačuje.
Blago ceno in solidno.

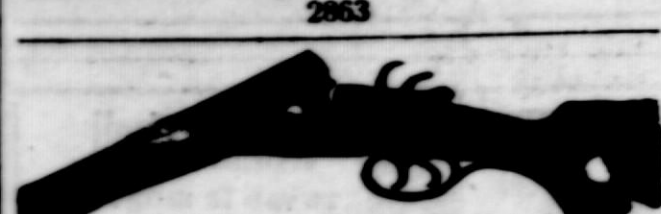
Specialna trgovina

ročnih del
TONI JAGER
v Ljubljani,
Židovska ulica št. 8.

Predtiskarija
Tamburiranje
Montiranje ::
Plisiranje :: ::

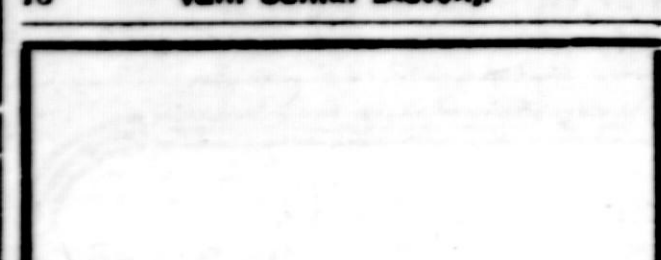
Stanovanje

z 2 sobama in pritlikinami, vrtom in
vodovodom se odda na novembrov
turnu v Sp. biški št. 255.

Ljudovít Borovnik

puškar v Borovljah (Fer-
lach) na Koroškem.
se priporoča v izdelovanje vseh vrstnih
pušk za lovcu in strele po najnovejših
sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejema vabo-
vna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preizkušene
in od mene preizkušene. — Ilustro-
vani ceniki zastoj.

Seydlitz
Najbolje za zoba

Brázayev francosko žganje

je že izza 60 let predobro preizkušeno
domače zdravilo, na vseh razstavah od-
likovano z zlatimi svetinjami. Stokle-
nice po K 1-20 in 2 K so napredaj
povsed. Zahtevajte izrecno »Brázay-
evo francosko žganje«, da ne dobite
kakega manjvrednega izdelka. 428

Izvršna priika za potovanje

Ameriko
je in ostane z novimi pariki

velikani:

Kaiserin Auguste Victoria	25.000 ton
Amerika	24.000 "
Cleveland	20.000 "
Cincinnati	20.000 "
Pres. Lincoln	20.000 "
Pres. Grant	20.000 "

brezplačno pošlani baje
FR. SEUNIG
Ljubljana,
Kolodvorska ulica št. 28.

Dijaki

se sprejmejo na hrano in stano-
vanje. — Naslov pove upravnštvo
»Slov. Narodac.« 2866

trgovski vajenec

iz dobre in poštene hiše v starosti
14—16 let s primerno šolsko izobrazbo.
Rudolf Rutner, Vrhnika.

POZOR!

Najnovejši in najfinišni

pletilni stroj

za jopice, negavice, in druge plet-
nine nudi vsakomur brez razlike
trajen in dober zaslužek.

Glavno zastopstvo in prodaja za
Kranjsko, Primorsko itd. 2578

Franc Kos

mehanična industrija pletenja
modne konfekcije
v Ljubljani, Sodna ulica št. 3.
Prospekti in ceniki brezplačno.

Vinko Majdič

valični mlin v Kranju
(Kranjsko).

Največja proizvodnja priznana naj-
boljših pšeničnih mok in krmičnih izdelkov,
ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih
vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode
v se in dajo kvantitativno nedosegljiv
pridelek, kar je zlasti za gospode pe-
kovske mojstre neprecenljive vrednosti.

Zastopstva in zaloge: 28
V Ljubljani: Podgrada, Trnovem,
Kočevju, Trstu Gorici, Celovcu,
Beljaku, Solcenu, Inomestu, Tri-
dentu, Zadru, Spjatu, Ercegovem,
Kotaru, Sarajevu in Palju.

Brzjavaj: Valični mliu, Kranj.

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih
državah z odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

zlasti proti kručinam Nijem in paraz. izpuščajem. dalje proti
rečici na nosu, orehom, puzanju nog, luskanju na glavi in
v kadi. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi
40 odstotkov lesonega kotrana in se razlikuje
bitveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini

Pri polnih bolnostih rabite jako uspešno
Bergerjevo kotranovo milo za odpravljanje vse
mesnake s polti,

in katerem je 35 odstotkov glicerina in ki je parfumirano.
Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje z izvršnim uspehom

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

in sicer proti ogrecom, ogorenju, pogam mo-
zolja in drugim neprijetnim kožam.

Bergerjevo beraksovo milo

je namreč v vseh evropskih državah z izvršnim uspehom
navedilom o uporabi 80 vin.

Zahtevajte po lekarnah in zdravniških trgovinah
izključno Bergerjevo kotranovo milo in
pašte na polju stojeto varstvena milo in
na polju stojeto firman podpis

G. Heli & Co. na vseh od-
delih. Odkritje z čisto čistotno
na Dunaju 1883 in z zlati
ovotiljo na svetovni razstavi v Parizu 1900

Vsa druga mila, in biser, mila znanke Berger so zaščitena
v narodni, ki se pridene vsakega mila.

Na doboto:

G. Heli & Comp., Dunaj, I. Biberstrasse 8.

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milan
Lemotek, P. Mr. Josip Čizmar, J.
Mayr, G. Ploček, U. pl. Trnkózy in
v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 1075

Hotel Liburnija

(Narodni Dom) v Voleskem

odlični popolnoma slovenski hotel v lečistihi
Opčinji,

stoji ob državni cesti v bližini po-
staje električne železnice. Preskrbljen
je z vodo- in električno raz-
svetljavo. Sebe imajo krasen razgled
na morje. V hotelu je restavracija
z izvrstno kuhinjo. Tudi se za-
namenita istrska in dalmatinska vina.

Cene zmerné. 1949

Poprova se

Hotel Liburnija, Volesko.

Industrijski vozovi
Frano Vujan
Ljubljana, Kolesarska ulica 25
priporoča svojo bogato zalogo
novih in do rabljenih
VOZOV.

IZVIRNI
SINGER šivalni stroji
na vse to mogoče
namene.
ne samo industrijske stroje,
nego za vsa šivalna dela v
rodbini, se lahko dobivajo
pri nas.
Pazite na to, da kupujete v naših
predalcih. Naše prodajalnice opremljene po naj-
novejši tehniki.
SINGER Co. d. d. za šivalne stroje.
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.

A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19
priporoča po znanih nizkih cenah
obleke za šolsko mladino
najmodernejše površnike in pelerine za gospode in
dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice.
Strogo solidna postrežba.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev
registrirana zadruga z omejeno zavezo
s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 11 (Kolizej).
Zaloga pohištva lastnega izdelka
in tapetniškega blaga.
Izvršuje vsa mizarska stavbna dela.
Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

AGRO-MERKUR nakupovalna in
prodajalna zadruga
v Ljubljani
P. L. I. O. L.
priporoča g. gostilničarjem, hotelirjem in privatnikom
priznana najboljša, na Dunaju odlikovana, zjamčeno
pristna vina v steklenicah
in sicer: ljutomerski muškati, silvanec, goriski rizling,
burgundec, teran, refosko in razna najfinjša vina. — V
lastnih sodih razpošilja: pristni dolenski cviček, ljutomerski
šipon, ormoško, haloško, teran, refosko, vipavsko belo in
črno istrsko, kakor tudi drugo različno fino namizno vino.
V zalogi ima pristno domačo slivovko in konjak. —
Ovinjeni **sodi** od 56 l naprej do 30 hl so vedno v zalogi.
Cena nizka, postrežba točna. V Ljubljani se dostavlja na dom.

Najnižje cene.
Tovarna pohištva J. J. Naglas
Ljubljana, Turjaški trg šte. 7.
Največja zaloga pohištva
za spalno in jedilno sobo, salone in gospodarske
sobe. Preproge, zastore, modrice na vnuetih,
tiskani modrice, otroški vaučiki itd.
Najboljše blago.

Ključavničarstvo
lg. Faschinga vdova
Poljanaki nasip št. 2.
Reichova hiša.
Velika zaloga
štedilnih ognjišč.
Izvrstne in solidne dele.
Cene zmerno. Popravila se
: : točno izvršujejo. : :

Največja zaloga novih in do najfinjših
otroških vozičkov
in novih do najfinjših
žimo.
M. Pakič
v Ljubljani.
Nemnim naročnikom se
poslila s povzetjem.

Josip Rojina
krojač prve vrste
se nahaja sedaj v lastni hiši
Franca Jožeta cesta 3.
konkurira z največjimi tvrdkami
glede **finega kroja** in ele-
gantne izvršitve.
Tovarniška zaloga najfinjših angl.
in franc. specijalitet blaga.
: Zavod za uniformiranje. :

Najboljši kozmetični predmeti
za opešanje polti in telesa so:
A da mila po 80 h.
da "cream" po 1 K.
da "Menthol" po 1 K.
da "usna voda" po 1 K.
da zobni prašek po 60 h.
za ohranitev in rast las:
da lasna voda po 1 K.
da lasna pomada po 1 K.
Ti izdelki "Ada", ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v
Orlovi lekarni
Ph. Mr. Josip Čizmár
v Ljubljani.
Kupujte zaupno te domače izdelke!

Odlikovana
Prva kranjska
tovarnica klavirjev
Ljubljana
Hilšarjeva ulica 5 Recherjeva hiša
RUDOLF A. WARBINEK
Jamstvo šest let.
Ekspert v vse dožele.
Priporoča svoje prve vrste, za vsa področja
solidno narejene pianine, klavirje
harmonije tudi samostojne
za gitev domov, na dolga od-
pustila ali napovede.
Poprave in uglebevanja se izvršujejo točno
in računijo najceneje.
Največja tovarna na avstrijskem jugu.

Podjetje betonskih stavb
Bratje Seravalli & Pontello
Slomškove ulice šte. 19, Ljubljana.
Kiparstvo in tvornica umetnega kamna.
Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevi, stopnic,
postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tikanje teras, vodometov,
korit in vodovodnih mušjev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in
desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in samotne opeke.
Vsa dela so solidna in strokovnjaško izvedena. Cena najnižja.
Jamstvo. Zastopnik svedov patent "Thur". 4518

Št. 1496 2945
Razglas.
Pri mestnem županstvu v Kranju je izpraznjena
služba občinskega tajnika
z mesečno plačo 180 kron.
Prosilci zmožni slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi in
izveščani v občinskem poslovanju vložijo naj svoje z dokazili sposobnosti oprem-
ljene prošnje do 10. septembra t. l.
Mestno županstvo v Kranju,
dne 30. avgusta 1910.

Združeni čevljarji
v Ljubljani, Wolfova ulica št. 14
priporočajo svojo bogato zalogo obuval za pomla-
danske in letno sezijo. Vse vrste **moških, dam-
skih in otroških čevljev** lastnega in tujega
izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke,
čistila itd. vedno v največji izbiri.
Specialisti za prave
gorske in lovske čevlje.
Izdeluje se po meri v lastni delav-
nici, sprejemajo se tudi popravila.
Postrežba točna, cene solidne. — Zunanja
naročila proti povzetju. Zahtevajte cenike. 1525

Umno stavbništvo.
Kdor hoče hitro in ceno zidati uporabljati, samo še
Scagellove stavbinske
plošče
8 in 5 cm debele za postavljanje ločilnih sten.
Prednosti:
varnost pri potresih, neprednost za
zvok, drži žrebje, prostonoseče, tedaj
brez travert. hrani prostor, ceno.
V Ljubljani uporabljeno pri večini novih
javnih in privatnih stavb.
Prostonoseče, dobro držeče **KESSLERJEVE STENE.** (Z železom opremljeni zidovi iz opeke)
Proračune dajeja brezplačno imejitelja patenta stavbnika
KÖNIGSBERG & DEUTSCH, c. kr. dvorna
Zagreb. stavbitelja

Meščanska pekarna
d. d. 2947
v Zagrebu
išče strokovno naobraženega
RAVNATELJA
večjega hrvaškega ali kakoga
drugoga slovanskega jezika.
Ponudbe z opisom življenja in referencami
na „Gračjansku pekarno“ d. d. v Zagrebu.